

Gmina Bobrowniki

Prognoza Oddziaływania na Środowisko ustaleń

Planu Ogólnego Gminy Bobrowniki

Opracowanie:

dr inż. Jarosław Osiadacz

Bobrowniki, wrzesień 2025

SPIS TREŚCI:

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
II. ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY	4
III. ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA	5
3.1 Uwarunkowania wynikające z położenia, rzeźby terenu i budowy geologicznej	5
3.2 Uwarunkowania topoklimatyczne	10
3.3 Uwarunkowania wynikające z obecności wód powierzchniowych i podziemnych	10
3.4 Uwarunkowania wynikające z obecności gatunków chronionych roślin i zwierząt, obszarów chronionych, obszarów cennych przyrodniczo i walorów krajobrazowych.....	13
3.5 Uwarunkowania wynikające z jakości powietrza atmosferycznego	25
3.6 Uwarunkowania wynikające ze stanu klimatu akustycznego	27
3.7 Uwarunkowania wynikające z jakości wód	30
3.8 Uwarunkowania wynikające z jakości gleb	31
3.9 Uwarunkowania wynikające z obecności obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.....	32
IV. EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU GMINY	34
V. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO.....	36
5.1. Cele uchwalenie Planu Ogólnego.....	36
5.2. Kierunki polityki przestrzennej wyznaczone w Planie Ogólnym	37
VI. OCENA WPŁYWU USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	42
6.1. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko	42
6.2 Wpływ ustaleń Planu Ogólnego na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu	43
VII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO	46
VIII. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	47
IX. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	54
X. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	54
XI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO.....	55
XII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO.....	57
12.1. Przyjęte założenia.....	57
12.2. Prognoza skutków wpływu ustaleń Planu Ogólnego na środowisko	57
XIII. OBSZARY PROBLEMOWE I KONFLIKTOWE – STWARZAJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	60
XIV. ODDZIAŁYWANIE REALIZACJI PLANU OGÓLNEGO NA OBSZARY O WALORACH PRZYRODNICZYCH	61
XV. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	62

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt planu ogólnego gminy Bobrowniki sporządzony został w następstwie podjęcia Uchwały nr LXVII/353/2023 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 6 grudnia 2023 r. w *sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Bobrowniki*.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany Planu Ogólnego stanowią:

- *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2024, poz. 1112 - tekst jednolity z późn. zm.),
- *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. 2024, poz. 1130 - tekst jednolity z późn. zm.).
- *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, (Dz.U. 2024, poz. 54 – tekst jednolity);

Opracowanie Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń Planu Ogólnego Gminy Bobrowniki ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń Planu Ogólnego w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania *Planu Ogólnego* oraz podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 46 - 53).

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu *Planu Ogólnego* pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Analizie poddano również ustalenia projektu *Planu Ogólnego* dotyczące warunków zagospodarowania poszczególnych stref.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i krajobraz zainwestowania przewidzianego projektem *Planu Ogólnego* oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- częstotliwości oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponad-regionalne),
- trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji).

III. ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA

3.1 Uwarunkowania wynikające z położenia, rzeźby terenu i budowy geologicznej

Położenie. W podziale Polski na jednostki geomorfologiczne, gmina Bobrowniki należy do prowincji 31 - Niż Środkowoeuropejski, podprowincji:

- 314-316 Pojezierza Południowobałtyckie,

dwóch makroregionów:

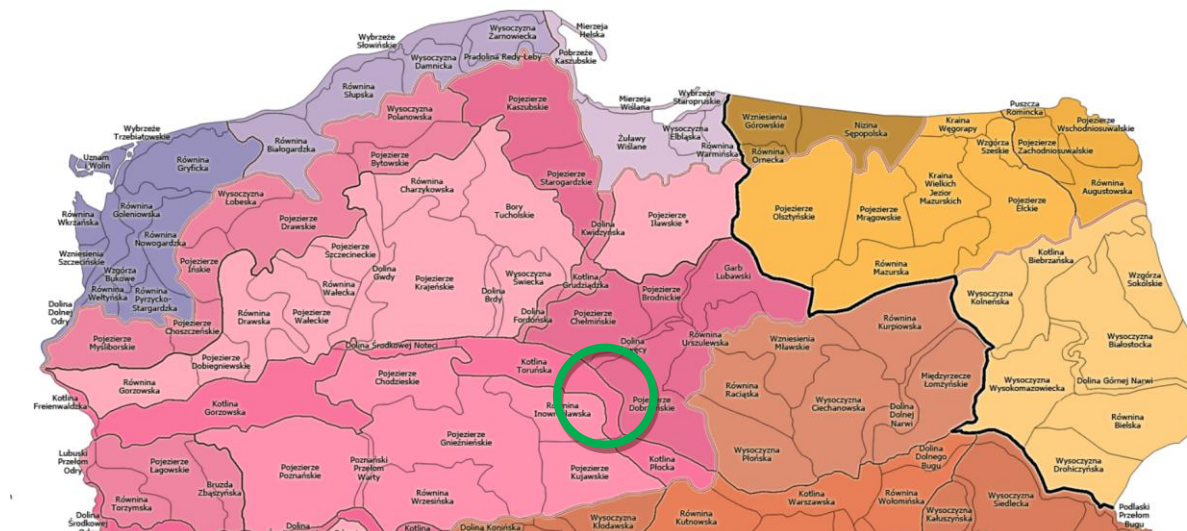
- 313.3. Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka,
- 315.1. Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie

oraz dwóch mezoregionów:

- 315.34. Kotlina Toruńska,
- 315.14. Pojezierze Dobrzyńskie

Kotlina Toruńska (315.34) zwana także Kotliną Toruńsko-Bydgoską – mezoregion fizycznogeograficzny w środkowo-północnej Polsce, stanowiący część Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, między Nieszawą, a Nakłem nad Notecią, długości około 90 km i szerokości do 25 km. Kotlina Toruńska stanowi ciągnące się na linii wschód-zachód obniżenie terenu wzdłuż Wisły. Maksymalną szerokość 25 km Kotlina osiąga w okolicy Bydgoszczy. Wypełniona jest systemem teras rzecznych, wśród których najniższa jest zalewowa, a wyższe zajmują wydmy śródlądowe o wysokości 10–25 m, maksymalnie osiągające 40 m wysokości względnej. Pole wydmowe w Kotlinie należy do jednych z największych w Polsce (obok Puszczy Noteckiej i Kampinoskiej). Porośnięte jest od wieków lasem, dawniej mieszany, obecnie głównie borem sosnowym. Duży i zwarty kompleks leśny porastający większość obszaru Kotliny (na południe od Wisły) zwany jest Puszczą Bydgoską. Mniejszy kompleks borów rozciąga się po północnej stronie Wisły, między Toruniem, a Włocławkiem.

Pojezierze Dobrzyńskie (315.14) mezoregion wchodzący w skład Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego, położony na północ od Kotliny Płockiej i południe od Doliny Drwęcy, w obrębie form polodowcowych fazy leszczyńskiej i poznańskiej ostatniego zlodowacenia. Jezior jest niewiele i nie zajmują one dużych powierzchni. Największe jeziora: Ostrowite i Żalskie mają po 1,6 km² powierzchni. Krajobraz miejscami silnie pagórkowaty. Wysokości nie przekraczają 150 m n.p.m. W okolicach Zbójna występuje krajobraz drumlinowy oraz ozy wraz z jeziorami przyozowymi i drumlinowymi.

Rysunek 1. Mezoregiony Polski południowej. (J. Kondracki, *Geografia Regionalna Polski* 2002, PWN)

Geologia i geomorfologia. Kotlina Toruńska tworzyła się w okresie ostatniego zlodowacenia, a ostateczny kształt uzyskała w czasie fazy pomorskiej. Płynęły nią duże ilości wody roztopowej, doprowadzanej szlakami sandrowymi z północy: Brdy, Gwdy, Wdy, Drwęcy oraz wody rzeczne z południa, dostarczane przez Wisłę i Noteć. Spowodowało to utworzenie się w pradolinie systemu 11 teras oraz rozszerzeń nazywanych kotlinami. Ich powstanie wiąże się z procesami termoerozji i intensywnej erozji bocznej w warunkach klimatu peryglacjalnego. W efekcie tych procesów powstawały rozległe poziomy terasowe o charakterze erozyjno-akumulacyjnym (69 – 72 m n.p.m., 55 m n.p.m.) Po wycofaniu się lądolodu z linii fazy pomorskiej (10 – 13 tys. lat temu) tworzyły się w kotlinie i w pradolinie niższe poziomy terasowe z malejącym udziałem wód.

Kolejnym procesem, który w silny sposób ukształtował współczesne środowisko kotliny, był proces eoliczny. Obniżenie się wskutek erozji dna pradoliny, osuszenie wyższych poziomów terasowych przy braku roślinności, sprzyjało powstawaniu rozległych pól wydmych. Proces ten trwał w kilku fazach (chłodniejszych) w okresie późnego Vistulianu od 14 do 10 tys. lat temu. Na początku holocenu, po wyraźnym ociepleniu klimatu, utworzyła się zwarta pokrywa roślinna, co doprowadziło do utrwalenia wydmy. Równolegle, od późnego glacjału do okresu atlantyckiego (od 14 do 6 tys. lat temu), w dolinie Wisły przeważał proces erozji wgłębnej, po którym rozpoczęła się akumulacja osadów, trwająca do chwili obecnej.

Po skierowaniu się wód rzecznych (Wisły) w kierunku tworzącego się Bałtyku (Fordoński Przełom Wisły), w słabo odwodnionej części pradoliny, na zachód od Bydgoszczy na linii Osowa Góra – Prądy – rozpoczął się proces akumulacji torfów i namulów. Wielość procesów w najmłodszej historii

geologicznej tego obszaru znajduje swoje odbicie w zróżnicowaniu środowiska przyrodniczego, a to z kolei daje podstawy do delimitacji mikroregionów w obrębie Kotliny Toruńskiej.

Pod względem geomorfologicznym na terenie Pojezierza Dobrzyńskiego dominuje wysoczyzna morenowa. Wznosi się 110 – 125 m n.p.m., jest to wysoczyzna falista, miejscami płaska, urozmaicona nie-licznymi pagórkami morenowymi zbudowana z piasków i gliny zwałowej z głazami. Jest to w większości wysoczyzna płaska zbudowana z gliny zwałowej. Wysoczyzny morenowe urozmaicają liczne zagłębienia wytopiskowe, których dna są podmokłe lub wypełnione wodą. Występują nierównomiernie na całym obszarze całego pojezierza. Wysoczyzny morenowe rozcinają rynny polodowcowe. Szerokość rynien jest zróżnicowana od 0,5 do 1,5 km. Wzdłuż rynien przebiegają wąskie szlaki sandrowe związane z odpływem wód roztopowych pochodzących z topniejącego lądolodu. Zbudowane są z piasków i żwirów. Niższe terasy budują mady rzeczne i piaski lub torfy, a wyższe piaski i żwiry.

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego¹ –w granicach gminy Bobrowniki, występują udokumentowane złoża piasków i żwirów, na których zlokalizowane są dwa tereny górnicze i dwa obszary górnicze.

Tabela 1. Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Bobrowniki. MIDAS (PIG PIB)

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Status	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia OG	Kopaliny
Stare Rybitwy I - Pole A	TG	10-2/5/383	aktualny	Stare Rybitwy	Stare Rybitwy I p. A	2011-05-17	Piasek ze żwirem
Stare Rybitwy I/B	TG	10-2/5/382	aktualny	Stare Rybitwy, dz. 125/4	Stare Rybitwy I p. B	2011-05-17	Piasek

Tabela 2. Obszary górnicze na terenie gminy Bobrowniki. MIDAS (PIG PIB)

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Status	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia OG	Kopaliny
Stare Rybitwy I - Pole A	OG	10-2/5/383	aktualny	Stare Rybitwy, dz. 125/4	Stare Rybitwy I p. A	2011-05-17	Piasek ze żwirem
Stare Rybitwy I/B	OG	10-2/5/382	aktualny	Stare Rybitwy, dz. 125/4	Stare Rybitwy I p. B	2011-05-17	Piasek

Na terenie gminy Bobrowniki nie znajdują się kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na terenie gminy Bobrowniki nie znajdują się podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

¹ Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2023 r. (PIG PIB, Warszawa 2024)

Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi Według danych zgromadzonych przez Państwowy Instytut Geologiczny w Systemie Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO), na terenie gminy Bobrowniki nie występują aktywne osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Gleby. Na obszarach wysoczyzny morenowej płaskiej odznaczającej się stosunkowo dobrym naturalnym drenażem dominuje asocjacja gleb płowych. Występują one przede wszystkim na Pojezierzu Gnieźnieńskim, Pojezierzu Kujawskim i w południowej części Pojezierza Chełmińskiego. Użytkowana jest głównie rolniczo.

Na obszarach wysoczyzn morenowych falistych i pagórkowatych występuje głównie asocjacja gleb płowych i deluwialnych. W obrębie pagórków moren czołowych, w wyniku procesów denudacyjnych nasilonych przez rolnicze wykorzystywanie tych terenów, powstały gleby erozyjne, których stopień zerodowania zależy od kształtu stoku i położenia w jego obszarze. Asocjacja gleb płowych i deluwialnych jest charakterystyczna dla środkowej i północnej części Pojezierza Chełmińskiego i Dobrzyńskiego, Pojezierza Krajeńskiego oraz Wysoczyzny Świeckiej².

Dla pól wydmych i pokryw eolicznych Kotliny Toruńskiej, Kotliny Płockiej oraz sandrów Brdy i Wdy charakterystyczne jest występowanie gleb bielcowych, wykształconych z drobno- i średnioziarnistych piasków kwarcowych, pod roślinnością borów sosnowych. Asocjacja gleb bielcowych stanowi około 5% powierzchni gleb województwa. W miejscach o utrudnionym drenażu tworzą się gleby glejobielcowe, a w obniżeniach terenowych – zagłębieniach śródwydmych: gleby murszaste, gleby torfowe, a także gleby śródwydmye wzbogacane w żelazo.

Kolejne asocjacje gleb, stanowiące łącznie 14,5% powierzchni gleb województwa, związane są z materiałami (utwory aluwialne, utwory organiczne, namuły den dolinnych, piaski i mułki jeziorne) deponowanymi na terasach zalewowych dolin rzecznych czy w obrębie zanikających zbiornikach wodnych. Na równinach zalewowych większych dolin rzecznych, głównie w dolinie Wisły i częściowo w dolinie Osy, występują mady. Ich asocjacja stanowi 3,4% powierzchni gleb województwa. Powstawanie na skutek akumulacji materiału aluwialnego spowodowało, że ich cechą charakterystyczną jest silne warstwowanie, a także wpłynęło na duże zróżnicowanie właściwości. Z tego względu część z nich wykorzystywana jest pod zasiewy, ale często użytkowane są również jako łąki i pastwiska.

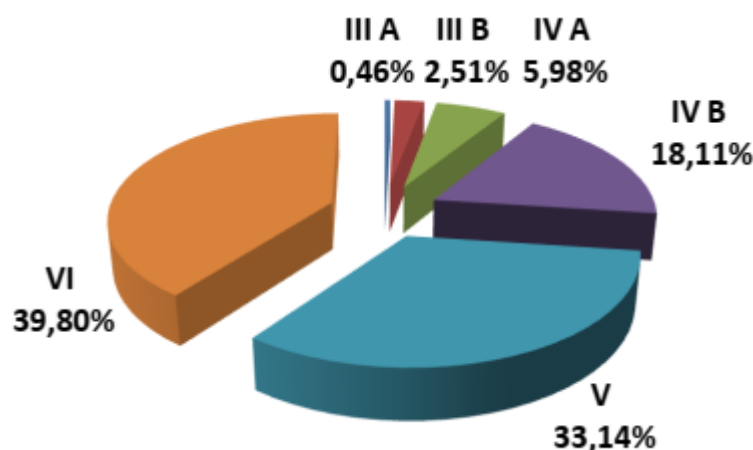
Na terenie gminy występują dwa podstawowe typy gleb:

- gleby rdzawe – porośnięte lasami iglastymi

² Program Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030

- gleby bielcowe – rozwinęły się z piasków wydmy i pokryw eolicznych w wyniku oddziaływania procesu bielcowania. Wśród ich podtypów przeważają gleby bielcowe typowe.

Na ponad 70 % powierzchni omawianego obszaru występują słabe i bardzo słabe gleby - VI klasa bonitacyjna gleb stanowi aż 39,8 % a klasa V stanowi 33,14 % ogólnej powierzchni gruntów rolnych.

Rysunek 2. Klasoużytki gleb w użytkowaniu rolniczym. Raport o stanie gminy Bobrowniki, marzec 2024.

Użytki rolne stanowią 35% powierzchni gminy. Ponad 70 % powierzchni gruntów zajmują gleby klas V i VI, co nie sprzyja osiągnięciu wysokiej wydajności w rolnictwie. Struktura użytków rolnych została zobrazowana na poniższym wykresie. Tereny rolnicze w gminie są w większości przeznaczone na grunty orne (75,10%). Na uwagę zasługuje jednak stosunkowo wysoki odsetek łąk (15,4%) i pastwisk (3,11%), co umożliwia rozwój hodowli bydła. Sady zajmują tylko 2,1 ha (0,08% powierzchni).

Obszar Gminy Bobrowniki jest podatny na zanieczyszczenia związkami azotowymi, zarówno organicznymi, jak i mineralnymi. Główną przyczyną tego zjawiska są gospodarstwa rolnicze, które w trakcie produkcji żywności, pasz dla zwierząt oraz surowców rolnych zużywają duże ilości nawozów. W rezultacie znaczna część tych substancji pozostaje niewykorzystana i akumuluje się w glebie, ucieka do wód powierzchniowych i gruntowych oraz wyparowuje do atmosfery. Szczególnym zagrożeniem są pierwiastki biogenne, takie jak azot i fosfor, które, choć korzystnie wpływają na wydajność produkcji rolnej, w nadmiernych ilościach stanowią poważne zanieczyszczenie i potencjalne zagrożenie dla środowiska naturalnego.³

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bobrowniki na lata 2024-2027 z Perspektywą do roku 2031

3.2 Uwarunkowania topoklimatyczne

Gmina Bobrowniki leży w strefie klimatu umiarkowanego, przejściowego od klimatu oceanicznego Europy Zachodniej do kontynentalnego Azji oraz Europy Wschodniej. Charakteryzuje się dużą dynamiką zmienności typów pogody, zarówno w cyklu rocznym, jak i wieloletnim. Średnia roczna temperatura wynosi 7°C, natomiast roczna temperatura dla miesięcy najcieplejszych i najzimniejszych wynosi odpowiednio 17,6°C dla lipca i 4,1°C dla lutego. Roczna suma opadów dla omawianego rejonu osiąga wartość 550 mm. Na miesiące letnie przypada największa ilość opadów. Suma opadów od kwietnia do sierpnia wynosi 290 mm. Wiatry w tym rejonie mają przeważnie kierunek z sektora zachodniego i południowo-zachodniego. Wiatry zachodnie przeważnie wiążą się z układami wysokiego ciśnienia. Przynoszą one powietrze dość suche, w zimie mroźne, a w lecie i wczesną jesienią bardzo ciepłe⁴.

3.3 Uwarunkowania wynikające z obecności wód powierzchniowych i podziemnych

Wody podziemne. Wody podziemne na terenie gminy leżą w jednolitej Części Wód Podziemnych nr 46. W wydzielonych kompleksach i poziomach wodonośnych JCWPd 46 można wyodrębnić jeden spójny system krążenia wód podziemnych. Obejmuje on strefy zasilania rozprzestrzeniające się na wschód od doliny Wisły. Położone są one na obszarze Pojezierza Dobrzyńskiego, częściowo poza granicami omawianej jednostki (JCWPd 46). Główną bazą drenażu wszystkich poziomów wodonośnych jest dolina Wisły. Lokalnie strefę drenażu można wyodrębnić w dolinie Mieni. Płytkie poziomy wód gruntowych (dolinne i sandrowe) są zasilane przez infiltrację bezpośrednią oraz w dolinie Wisły poprzez dopływ lateralny. Bazą drenażu tych wód jest system hydrograficzny (Wisła wraz z najważniejszymi dopływami). Wody poziomu międzymorenowego zasilane są infiltracją bezpośrednią oraz poprzez utwory słaboprzepuszczalne pokrywające wysoczyznę morenową. Głównym obszarem zasilania jest Pojezierze Dobrzyńskie, a bazę drenażu stanowi Wisła i Mień. Część wód przesącza się do głębszych poziomów wodonośnych. Płytkie wody gruntowe wraz z wodami pierwszego poziomu wodonośnego biorą udział w lokalnym systemie krążenia. W pośrednim systemie obiegu wód biorą udział głębsze poziomy wodonośne: mioceński i kredowy. Zasilane są pośrednio poprzez przesączenie z płytszych poziomów wodonośnych. Bazą drenażu stanowi dolina Wisły⁵.

Na obszarze Gminy nie zlokalizowano Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. W nieodległym sąsiedztwie znajdują się cztery GZWP:

- Na południe: GZWP 220 „Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek–Płock)”;
- Na zachód: GZWP 143 „Subzbiornik Inowrocław–Gniezno”

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bobrowniki na lata 2024-2027 z Perspektywą do roku 2031

⁵ Karta informacyjna JCWPd 46. <https://www.pgi.gov.pl>

- Na północ: GZWP 141 „Zbiornik rzeki dolna Wisła”.

Rysunek 3. Położenie obszaru opracowania względem GZWP.

Ujęcia wód podziemnych. Na terenie gminy znajdują się następujące strefy ochronne obejmujące wyłącznie teren ochrony bezpośrednie ujęcia wód podziemnych, ustanowione w oparciu o art. 133 ust. 1 art. 135 ust. 1 pkt 1 i art. 14 ust 6 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne [Dz.U. 2024 poz. 1087, tekst jedn.]:

- Studni głębinowej nr 2, zlokalizowanej w miejscowości Bobrowniki, na terenie działki ewidencyjnej nr 391 (obręb ewid. Nr 0002 Bobrowniki), o powierzchni 100 m.kw. (kwadrat 10m x10 m, ujęcie położone w geometrycznym centrum strefy). Strefa utworzona decyzją GD.ZUZ.5.4100.90.2019.MT Dyrektora Zarządu Zlewni w Toruniu PGW Wody Polskie, z dnia 22 października 2019 r.
- Studni głębinowej nr 1, zlokalizowanej w miejscowości Bobrownickie Pole, na terenie działki ewidencyjnej nr 323/1 (obręb ewid. Bobrownickie Pole), o powierzchni 217,8 m.kw (prostokąt o wymiarach 16,5 m x 13,2 m, ujęcie położone w centrum geometrycznym strefy). Strefa utworzona decyzją GD.ZUZ.5.4100.40.2019.MK Dyrektora Zarządu Zlewni w Toruniu PGW Wody Polskie, z dnia 24 czerwca 2020 r.
- Studni głębinowej nr 2 zlokalizowanej w miejscowości Bobrownickie Pole, na terenie działki ewidencyjnej nr 970/1 (obręb ewid. 0003 Bobrowniki), o powierzchni 5229,0 m.kw. (strefę ochronną stanowi ogrodzenie działki nr 970/1). Strefa utworzona decyzją GD.ZUZ.5.4100.369.2020.EF Dyrektora Zarządu Zlewni w Toruniu PGW Wody Polskie, z dnia 26 lutego 2021 r.

Wody powierzchniowe. Zachodnią granicę gminy tworzy rzeka Wisła [RW20001229199, Wisła od Zgłowiączki do Brdy].

Ponadto na terenie gminy znajdują się lokalne ciek:

- Gryśka [RW20001027934], dopływ z Gnojna (długość ciek: 14,47 km, powierzchnia zlewni: 53,99 km²) nazywany także *Grabnianką* (wypływa z mokradł we wsi Lisek, gm. Fabianki), do której uchodzi *Doprowadzalnik* (ciek między wsiami Stary Bógpomóż i Polichnowo). Od miejsca, w którym *Doprowadzalnik* wpływa do *Grabnianki* po ujście do Wisły w Bobrownikach *Grabnianka* nazywana jest *Gryśką*,
- dopływ z Wilczeńca (długość ciek: 9,89 km, powierzchnia zlewni: 24,34 km²) nazywany miejscowo *Strumykiem* wypływa z obniżenia terenu na obszarze wsi Wilczeniec (gm. Fabianki), płynie przez Rachcin i uchodzi do Wisły w miejscowości Winduga.

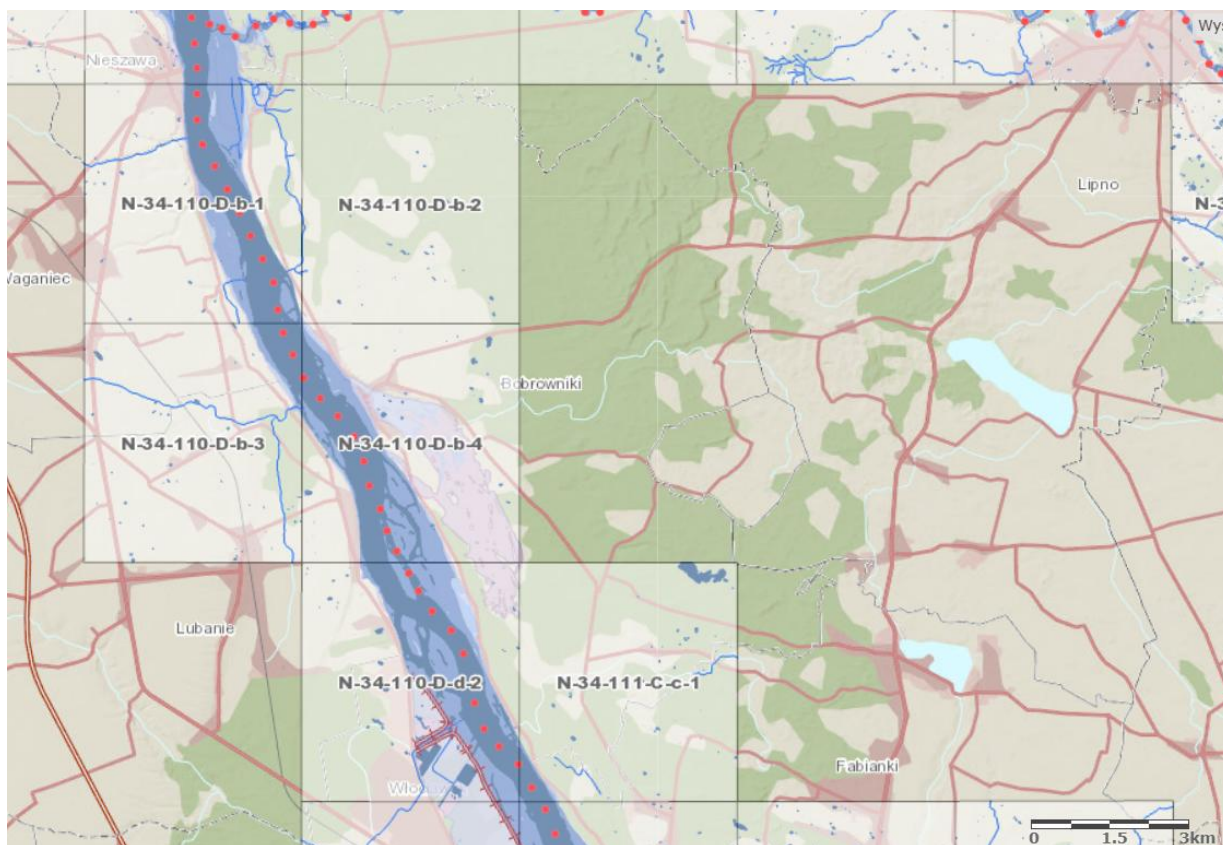
Na terenie gminy znajdują się także zbiorniki wód śródlądowych, z których najważniejsze to:

- jezioro Brzeźno [279499] o powierzchni 20,9 ha i maksymalnej głębokości 7 m (średnia głębokość 3,7 m).
- Stawy Rachcin.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. takie, na których prawdopodobieństwo wystąpienia jest wysokie i wynosi 10% oraz takie, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 1%, ponadto tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, stanowiące działki ewidencyjne.

Granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią Q10% i Q1% zostały ustalone na podstawie mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) udostępnionej przez Hydroportal ISOK.

Występujące na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazy i nakazy regulują przepisy odrębne: Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne [Dz.U. 2024 poz. 1087, tekst jedn.] i przepisy wykonawcze Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie zakresu wymagań, jakie dla obiektów budowlanych lokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią może określać pozwolenie wodnoprawne [Dz.U. 2019, poz. 227], Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie zakresu wymagań oraz warunków dla planowanej zabudowy oraz planowanego zagospodarowania terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz sposobu ich ustalania [Dz.U. 2019, poz. 244],

Rysunek 4. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią gminy Bobrowniki. Źródło Wody Polskie.

Na terenie gminy Bobrowniki występują **urządzenia melioracji wodnych** – rowy, sieci drenarskie. Gmina posiada zmeliorowanych 70% użytków rolnych. Ewidencję gruntów i urządzeń melioracyjnych prowadzi się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów i ustalania obszaru, na który urządzenia melioracji wodnych wywierają korzystny wpływ.

3.4 Uwarunkowania wynikające z obecności gatunków chronionych roślin i zwierząt, obszarów chronionych, obszarów cennych przyrodniczo i walorów krajobrazowych

Szata roślinna. Zgodnie z obowiązującą regionalizacją przyrodniczo-leśną (Zielony, Kliczkowska, 2012) obszar gminy położony jest w III Wielkopolsko – Pomorskiej krainie przyrodniczo – leśnej. Nadleśnictwo leży w obszarze następujących mezoregionów:

Kraina: III Wielkopolsko – Pomorska

Mezoregion: 19. Kotliny Toruńsko-Płockiej

Mezoregion: 14. Pojezierza Dobrzyńskiego

Mezoregion: 13. Doliny Drwęcy

Mezoregion: 12. Pojezierza Chełmińskiego

III.14 Mezoregion Pojezierza Dobrzyńskiego. Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 2087 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 9%. Występują prawie wyłącznie krajobrazy glacialne równinne i faliste, bardzo rzadko pagórkowate. Znajdują się tu także niewielkie powierzchnie krajobrazów fluwioglacialnych równinnych i falistych. Rzeźba mezoregionu, ukształtowana została głównie w okresie zlodowacenia Wisły. W krajobrazie wyróżniają się wzgórza moren czołowych, kemy oraz ozy – ich wysokość dochodzi do 160 m n.p.m. (Źródło: Zielony, Kliczkowska 2012). Przeważa krajobraz roślinny grądowy w wariantach typowych. Niewielkie powierzchnie krajobrazów grądowych w wariantach z udziałem świetlistych dąbrów spotyka się przy południowej i południowo-wschodniej granicy mezoregionu, a krajobrazy borów mieszanych i grądów w odmianie wielkopolsko-kujawskiej w podwariantach z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów w części środkowej. Lesistość jest bardzo mała i wynosi 8%. Lasy występują w kompleksach o bardzo małej powierzchni, zajmując łącznie około 158 km².

III.19 Mezoregion Kotliny Toruńsko-Płockiej. Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 2917 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 52%, obejmuje pradolinę Wisły od Płocka po okolice Nakła. W dolinie Wisły górują wały wydymowe porośnięte głównie drzewostanami sosnowymi – Puszcza Bydgoska i Lasy Gostynińsko-Włocławskie. Krajobraz roślinny śródlądowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie północnomazowiecko-kurpiowskiej zajmuje duże powierzchnie w centrum mezoregionu. Przy granicy północno-wschodniej występują krajobrazy śródlądowych borów sosnowych i borów mieszanych w podwariantach z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów. Niewielkie powierzchnie krajobrazu łągów jesionowo-wiązowych występują wzdłuż Wisły, a łągów jesionowo-olszowych wzdłuż Noteci.

W warunkach geograficznych gminy, w pierwotnym krajobrazie dominowały lasy. Krajobraz ten urozmaicały jeziora i rzeki ze specyficzną dla nich roślinnością wodną oraz torfowiska. Niewielką powierzchnię mogły też zajmować zbiorowiska okrajkowe (na polanach leśnych) i murawowe oraz zarośla. Pierwotnie omawiany obszar był reprezentowany głównie przez trzy grupy zbiorowisk potencjalnych. Północną i zachodnią część pokrywały grądy, natomiast południowy i środkowy obszar stanowiły kontynentalne bory sosnowe, odmiany sarmackiej (*Peucedano – Pinetum*) oraz kontynentalne bory mieszane sosnowo – dębowe (*Pino-Quercetum* (= *Quercus-Pinetum* + *Serratulo-Pinetum*). Obszar był poprzedzielany fragmentami niżowych łągów jesionowo-olszowych (*Fraxino-Alnetum* (= *Circae-Alnetum*). Wzdłuż rzeki Wisły rozciągał się płat nadrzecznych łągów wierzbowo-topolowych (*Salici-Populetum*).

Fauna występująca na obszarze Gminy Bobrowniki cechuje się znacznym urozmaicheniem gatunkowym.

Obszar jest ostoją ptaków o randze europejskiej. Mimo, że awifauna obszaru nie jest całkowicie poznana wiadomo, że gniazduje tu ok. 180 gatunków ptaków. Teren stanowi bardzo ważną ostoję dla ptaków migrujących i zimujących (m.in. zimowisko bielika). W okresie wędrówek ptaki wodno-błotne występują w obrębie obszaru w bardzo dużych koncentracjach - do 50 000 osobników. Występują tu co najmniej 44 gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Szczególne znaczenie mają populacje gatunków takich jak: bielik, gęś, nurogęś, ohar, rybitwa białoczelna, rybitwa rzeczna, zimorodek, ostrogojad, bielaczek. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje także derkacz, mewa czarnogłowa, sieweczka rzeczna.

Bogata fauna innych zwierząt kręgowych, bogata flora roślin naczyniowych (ok. 1350 gatunków) z licznymi gatunkami zagrożonymi i prawnie chronionymi, silnie zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym zachowane różne typy łągów, a także cenne murawy kserotermiczne wskazują na bardzo wysoką wartość przyrodniczą tego obszaru.

Na terenie gminy Bobrowniki położone są następujące **przestrzenne formy ochrony przyrody**:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej,
- Obszar sieci Natura 2000 Cyprianka PLH040013,
- Obszar sieci Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039,
- Obszar sieci Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003,
- Użytek ekologiczny Zbiornik Wodny Winduga I oraz Zbiornik Wodny Winduga II,
- Pomnik przyrody – dąb szypułkowy [dz. ewid 6 obręb Stary Bógpomóż].

Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej. Obszar został wyznaczony 1 stycznia 1983 r.. Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów na terenie OChK Niziny Ciechocińskiej obejmują: zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk Kotliny Płockiej, Kotliny Toruńskiej, Pojezierza Dobrzyńskiego, ochronę monokulturowych lasów sosnowych (mikroklimat Cieclocinka) oraz krajobrazu nadwiślańskiego, ochronę rzeki Wisły, Tażyny i Mieni wraz z pasem roślinności okalającej, głównie lasów liściastych oraz ochronę piękna nadwiślańskiego krajobrazu posiadającego cechy zbliżone do naturalnych [Uchwała NR X/252/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej].

Na terenie OChK Niziny Ciechocińskiej wprowadza się następujące zakazy:

- 1) *zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;*

- 2) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;*
- 3) *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;*
- 4) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;*
- 5) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarcze wodnej lub rybackiej;*
- 6) *likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;*
- 7) *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.*[dotyczy części rzeki Gryski, Doprowadzalnik, Grabinianka oraz części cieku naturalnego dopływ spod Wilczeńca].

Na podstawie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej nr LXIII/891/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2023 r., -nowe budynki można lokalizować 30 metrów od cieku- dotyczy części Rzeki Gryski w Bobrownikach oraz cieku naturalnego dopływ spod Wilczeńca w Rachcinie.

Obszar sieci Natura 2000 Cyprianka PLH040013. Obszar, zgodnie z Dyrektywą siedliskową, został utworzony przez KE 13 lutego 2009 r., w Polsce wyznaczony 31 marca 2017 r.. Zgodnie z zarządzeniem Nr 0210/29/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczu z dnia 27 września 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cyprianka PLH040013, celem działań ochronnych na terenie obszaru są:

1. Utrzymanie obecności i zwiększenie liczebności populacji strzebli błotnej [przedmiotem ochrony jest 4009 Strzebla błotna *Eupallasea percunurus* (Pall.)].
2. Utrzymanie stanu siedliska (stanowisko w sąsiedztwie leśniczówki Łochocin).
3. Poprawa stanu siedliska (stanowisko w sąsiedztwie miejscowości Cyprianka).

Działania ochronne obejmują:

1. *Miejscowe pogłębienie zbiorników wodnych w obrębie środkowej i północnej części obszaru Natura 2000 [w obrębie zbiorników na działkach ewid. 2398, 153 i 154 oraz na przynajmniej dwóch z działek: 147, 148, 149] do głębokości 2 – 2,5 m w ciągu najbliższych 5 lat.*
2. *Wzmocnienie lokalnej populacji strzebli błotnej w obszarze Natura 2000 poprzez translokację strzebli błotnej ze stanowiska w Lipnie do pogłębionych zbiorników wodnych w ciągu 3 lat od zakończenia pogłębiania ww. zbiorników.*

Obszar sieci Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039. Obszar, zgodnie z Dyrektywą siedliskową, został utworzony przez KE 8 lutego 2011 r., w Polsce wyznaczony 2 października 2021 r.. Zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039, zaktualizowanego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039, celem działań ochronnych na terenie obszaru są:

Tabela 3. Cele działań ochronnych na terenie obszaru natura 2000 PLH040039.

Lp.	Siedlisko przyrodnicze lub gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony
1.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni na co najmniej 77 ha siedliska. Weryfikacja występowania siedliska przyrodniczego na potencjalnych stanowiskach, wskazanych w ramach wykonanego uzupełnienia stanu wiedzy.
		Struktura przestrzenna płatów	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) ze średnim stopniem fragmentacji płatów siedliska.
		Gatunki charakterystyczne	Niepogorszenie wskaźnika z utrzymaniem oceny wskaźnika na poziomie (U2) w obszarze z co najmniej dwoma lub mniej gatunkami charakterystycznymi dla siedliska na 50% powierzchni siedliska.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) z dominacją >50% gatunków typowych dla łąk świeżych.
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy braku lub pojedynczych osobnikach gatunków o niskim stopniu inwazyjności, tj. nie zagrażające różnorodności biologicznej.
		Gatunki ekspansywne roślin zielonych	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy braku gatunków silnie ekspansywnych i łącznym pokryciu gatunków ekspansywnych <20%.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy łącznym pokryciu krzewów i podrostu drzew <1%.
		Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) w obszarze z płatami dobrze zachowanymi na co najmniej 50%-79% powierzchni siedliska.
		Wojłok (martwa materia organiczna)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie (U1) z warstwą nierozłożonej materii o grubości 2-5 cm.
2.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 270 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy kombinacji florystycznej typowej dla łągu.

	(Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenionglutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe	Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) z dominacją gatunków typowych dla siedliska ze znaczącym udziałem w drzewostanie i runie gatunków obcych.
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika na dotychczasowym poziomie (U2) z zachowaniem dominujących gatunków typowych dla siedliska. Cel długoterminowy: Ustalenie i wprowadzenie możliwych do zastosowania działań ukierunkowanych na eliminację odnawiającego się spontanicznie klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> . Przeprowadzenie oceny wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) czyli występowanie więcej niż jednego gatunku lub jeśli występuje jeden to licznie. Ustalenie i wprowadzenie możliwych do zastosowania działań ukierunkowanych na eliminację odnawiającego się spontanicznie klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> . Akceptacja nawłoci późnej <i>Solidagógigantea</i> w runie. Ocena wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1). Akceptacja obecności silnie ekspansywnych gatunków w runie, w tym pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> i jeżyny popielicy <i>Rubus caesius</i> , nie ograniczających różnorodność runa. Ocena wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
		Martwe drewno (łączne zasoby)	Szczegółowe rozpoznanie zasobów i określenie celu po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
		Martwe drewno leżące lub stojące o wymiarach > 3m długości i > 50 cm grubości	Szczegółowe rozpoznanie zasobów i określenie celu po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
		Naturalność koryta rzeczno	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV). Utrzymanie obecnej naturalności koryta rzeki Wisły w obszarze.
		Reżim wodny	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV). Drzewostan podlega wpływowi wód powodziowych.
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika określonego aktualnie jako zły (U2). Dopuszcza się udział w drzewostanach < 20% drzew osiągających 100 lat oraz < 50% drzew starszych niż 50 lat. Ocena wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
		Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie naturalnej, zróżnicowanej, pionowej struktury roślinności z oceną wskaźnika na poziomie (FV).
		Naturalne odnowienia drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) z obecnymi co najmniej pojedynczymi odnowieniami gatunków charakterystycznych dla siedliska.
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy zróżnicowanej strukturze pionowej i przestrzennej roślinności.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV). Brak zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna. Ocena wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
3.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum)	Powierzchnia siedliska	Szczegółowe rozpoznanie zasobów siedliska i jego powierzchni wraz z określeniem celu po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
		Specyficzna struktura i funkcja	Szczegółowe rozpoznanie stanu zachowania siedliska, jego struktury i funkcji i określenie celów po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.

4.	9110 Ciepłolubne <i>Dąbrowy Quercetaliapubescenti-petraeae</i>	Powierzchnia siedliska	Szczegółowe rozpoznanie zasobów siedliska i jego powierzchni wraz z określeniem celu po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
		Specyficzna struktura i funkcja	Szczegółowe rozpoznanie stanu zachowania siedliska, jego struktury i funkcji i określenie celów po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
5.	1099 minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnego stanu populacji przy względnej liczebności <0,01 os./m ² , udział gatunku w zespole ryb i minogów <5%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych (punktów monitoringowych). Cel podstawowy: zachowanie drożności ekologicznej rzeki Wisły w obszarze w nie pogorszonym stanie.
6.	1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnego stanu populacji przy względnej liczebności <0,003 os./m ² , udział gatunku w zespole ryb i minogów <1%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych (punktów monitoringowych). Cel podstawowy: zachowanie drożności ekologicznej rzeki Wisły w obszarze w nie pogorszonym stanie.
7.	6144 kielb białopłetwy <i>Gobio albipinnatus</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnego stanu populacji przy względnej liczebności <0,001 os./m ² , udział gatunku w zespole ryb i minogów <0,1%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych.
8.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnego stanu populacji przy względnej liczebności <0,003 os./m ² , obecnej co najmniej jednej kategorii wiekowych, udziale gatunku w zespole ryb i minogów <1%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku: jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych. Cel podstawowy: zachowanie drożności ekologicznej rzeki Wisły w obszarze w nie pogorszonym stanie.
9.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnego stanu populacji (U1) przy: ocenie (FV) dla względnej liczebności gatunku >0,01 os./m ² (liczebności co najmniej 10 000 osobników); ocenie (FV) dla struktury wiekowej - obecne wszystkie kategorie wiekowe (YOY+JUV>50%), ocenie (U1) dla udziału gatunku w zespole ryb i minogów na poziomie 1-5%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku: jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych. Dążenie do poprawy wskaźników: charakterystyka przepływu oraz charakter i modyfikacja brzegów, decydujących o obniżonej ocenie jakości morfologicznej rzeki.
10.	5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnego stanu populacji (FV) przy: ocenie (FV) dla względnej liczebności gatunku >0,01 os./m ² (liczebności co najmniej 10 000 osobników); ocenie (FV) dla struktury wiekowej - obecne wszystkie kategorie wiekowe (YOY+JUV>50%), ocenie (U1) dla udziału gatunku w zespole ryb i minogów 1-5%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U1) przy wskaźniku jakości hydromorfologicznej na poziomie 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych. Dążenie do poprawy wskaźników: charakterystyka przepływu oraz charakter i modyfikacja brzegów, decydujących o obniżonej ocenie jakości morfologicznej rzeki.

11.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie co najmniej 25 par w obszarze.
		Baza pokarmowa	Utrzymanie bazy pokarmowej na dotychczasowym poziomie (FV). Preferowane gatunki drzew i krzewów obecne na >40% punktów monitoringowych, zadrzewienia pokrywają średnio >40% linii brzegowej.
		Charakter nadbrzeżnych zadrzewień	Utrzymanie wskaźnika w obszarze na dotychczasowym poziomie (FV). Dominują zadrzewienia ciągłe, lesistość >30%, dostępność schronień >50%.
12.	1355 wydra <i>Lutra lutra</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie co najmniej 50 osobników w obszarze. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie stanu populacji i siedlisk gatunku.
		Baza pokarmowa	Utrzymanie bazy pokarmowej na dotychczasowym poziomie (FV) z oceną wskaźnika >0,80.
		Udział siedliska kluczowego dla gatunku	Utrzymanie wskaźnika w obszarze na dotychczasowym poziomie (U1) z oceną wskaźnika >0,50 - 0,65.
		Charakter strefy brzegowej	Utrzymanie wskaźnika w obszarze na dotychczasowym poziomie (U1) z oceną wskaźnika > 0,50 -0,85.
		Stopień antropopresji	Utrzymanie wskaźnika w obszarze na dotychczasowym poziomie (U1) z oceną wskaźnika >0,50 - 0.70.

Obszar sieci Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003. Obszar, zgodnie z Dyrektywą ptasią, został wyznaczony w Polsce 5 listopada 2004 r.. Zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003, zaktualizowanego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 5 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040000, celem działań ochronnych na terenie obszaru są:

1. A036 Łabędź niemy *Cygnus olor* (lęgowe) Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony FV.
2. A075 Bielik *Haliaeetus albicilla* (lęgowe)
 - a. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie nie mniejszym niż 2 pary w granicach obszaru Natura 2000;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji korzystającej z żerowisk na terenie obszaru Natura 2000 na poziomie 10-12 par.
3. A075 Bielik *Haliaeetus albicilla* (zimujące) Utrzymanie właściwego stanu ochrony populacji zimującej, w tym liczebności populacji zimującej na poziomie 40-150 osobników. **[kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik]**
4. A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (lęgowe)
 - a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Zachowanie istniejących siedlisk żerowych (łącznie min. 5000 ha);
 - c. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie min 65-75 par.

5. A122 Derkacz *Crex crex* (lęgowe)
 - a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowych (łącznie minimum 5000 ha);
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 70 - 75 odżywiających się samców. **[kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik]**
6. A193 Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo* (lęgowe)
 - a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowiskowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 600 par. **[kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik]**
7. A195 Rybitwa białoczelna *Sternula albifrons* (lęgowe)
 - a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowiskowych w dotychczasowym stanie ochrony U2;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 130 par. **[kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik]**
8. A196 Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida* (lęgowe)
 - a. Uzupełnienie stanu wiedzy o stanie ochrony gatunku w obszarze;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 7 par.
9. A197 Rybitwa czarna *Chlidonias Niger* (lęgowe)
 - a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowiskowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie min 25 par.
10. A229 Zimorodek *Alcedo atthis* (lęgowe)
 - a. Zachowanie siedlisk lęgowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 30 par.
11. A307 Jarzębatka *Sylvia nisoria* (lęgowe)
 - a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony FV;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 200 par.
12. A048 Ohar *Tadorna tadorna* (lęgowe)
 - a. Zachowanie siedlisk lęgowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 5 par.
13. A070 Nurogęś *Mergus merganser* (lęgowe)
 - a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 50 par. **[kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik]**

14. A070 Nurogęś *Mergusmerganser* (zimujące) Utrzymanie liczebności populacji na poziomie 2100 osobników.
15. A130 Ostrygojad *Haematopusostralegus* (lęgowe)
- a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowiskowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 1 pary.
16. A136 Sieweczka rzeczna *Charadriusdubius* (lęgowe)
- a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowiskowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 70 par. **[kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik]**
17. A168 Brodziec piskliwy *Actitishypoleucos* (lęgowe)
- a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowiskowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 10 par. **[kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik]**
18. A182 Mewa siwa *Laruscanus* (lęgowe)
- a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowiskowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 15 par **[kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik]**
19. A184 Mewa srebrzysta *Larusargentatus* (lęgowe)
- a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowiskowych w dotychczasowym stanie ochrony FV;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 30 par.
20. A298 Trzciniak *Acrocephalusarundinaceus* (lęgowe)
- a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony FV;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 150 par.
21. A249 Brzegówka *Ripariariparia* (lęgowe)
- a. Zachowanie siedlisk lęgowych w dotychczasowym stanie ochrony U1;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 5500 par.
22. A336 Remiz *Remizpendulinus* (lęgowe)
- a. Uzupełnienie stanu wiedzy o stanie ochrony gatunku w obszarze;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 90 par.
23. A371 Dziwonia *Carpodacuserythrinus* (lęgowe)

- a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony FV;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 120 par.
24. A039 Gęś zbożowa *Anserfabalis* (przelotne) Utrzymanie liczebności populacji na poziomie 8000 osobników.
25. A053 Krzyżówka *Anasplatyrhychos* (zimujące) Utrzymanie liczebności populacji na poziomie 30 000 osobników.
26. A067 Gągoł *Bucephalaclangula* (zimujące) Utrzymanie liczebności populacji na poziomie 14 000 osobników.
27. A142 Czajka *Vanellusvanellus* (przelotne) Utrzymanie liczebności populacji na poziomie 15 000 osobników.
28. A160 Kulik wielki *Numeniusarquata* (przelotne) Utrzymanie liczebności populacji na poziomie 1000 osobników.
29. A127 Żuraw *Grusgrus* (lęgowe)
- a. Zachowanie istniejących siedlisk lęgowych i żerowych w dotychczasowym stanie ochrony FV;
 - b. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej w obszarze na poziomie 55 par. [**kompleks wysp Zielona Kępa poniżej Bobrownik**]
30. A127 Żuraw *Grusgrus* (przelotne) Utrzymanie liczebności populacji na poziomie 3 500 osobników.
31. A140 Siewka złota *Pluvialisapricaria* (przelotne) Utrzymanie liczebności populacji na poziomie 8000 osobników.

Użytek ekologiczny Zbiornik Wodny Winduga I oraz Zbiornik Wodny Winduga II. Użytek został utworzony 20 lutego 2020 r. w oparciu o Rozporządzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 19.01.2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Utworzenie Użytku wprowadzała Uchwała nr XLIII/229/2022 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie w sprawie użytku ekologicznego, następnie zmieniona Uchwałą nr XLIV/244/2022 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 3 czerwca 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie użytku ekologicznego.

Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego jest cenna ornitofauna, użytek ten jest porośnięty roślinnością bagienną i drzewami o niskim przyroście, stanowi miejsce rozrodu i bytowania licznych gatunków zwierząt i ptaków. Należy pozostawić procesom sukcesji naturalnej.

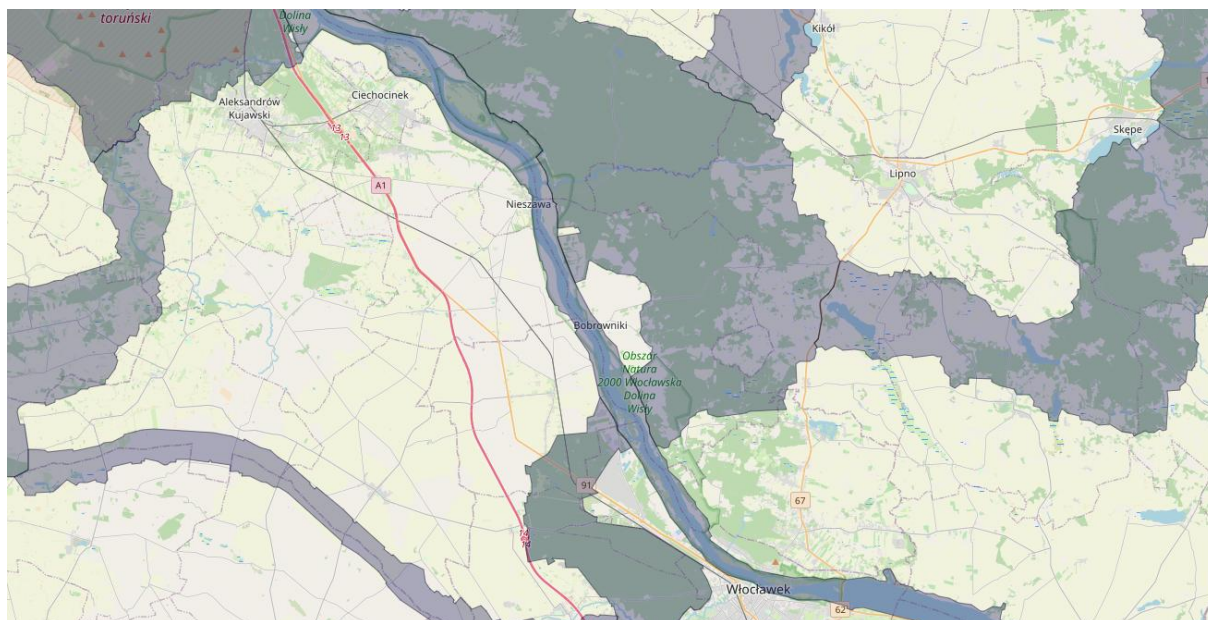
Pomnik przyrody – dąb szypułkowy. Pomnik przyrody został ustanowiony Uchwałą Nr XIV/83/04 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 30 listopada 2004 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody.

Obiektem ochrony jest dąb szypułkowy (*Quercus robur*) zlokalizowany na dz. ewid 6 obręb Stary Bógpomóż. Obiekt posiada wysokość: 26 m, obwód: 572 cm, pierśnica: 182 cm.

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Podstawowymi elementami osnowy ekologicznej są korytarze ekologiczne. Na terenie gminy Bobrowniki wskazano korytarze ekologiczne ranki krajowej, należące do Korytarza Północno-Centralnego (KPnC) :

- Dolina Dolnej Wisły GKPnC-10B
- Lasy Czernikowskie GKPnC-12A

Rysunek 5. Lokalizacja gminy względem korytarzy ekologicznych rangi krajowej. <https://korytarze.pl/mapa/mapa-korytarzy-ekologicznych-w-polsce>

Korytarz Północno-Centralny (KPnC) rozpoczyna się w Puszczy Białowieskiej, przechodzi przez Lasy Mielnickie, dolinę Bugu, Puszcę Białą, gdzie rozdziela się na dwa główne odgałęzienia – jedno prowadzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszcę Kurpiowską i Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy, a drugie dochodzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszcę Kampinoską i dolinę Wisły, skąd przez Puszcę Bydgoską, Lasy Sarbskie, Puszcę Notecką i Lasy Lubuskie dochodzi do Parku Narodowego Ujście Warty;

W zarządzaniu środowiskiem, w tym w planowaniu zagospodarowaniem przestrzennym należy mieć na względzie również korytarze o znaczeniu lokalnym, których przebieg nie jest wyznaczany na mapach o zasięgu krajowym. Czasem zabudowa mieszkaniowa na terenach nieobjętych miejscowymi planami przestrzennymi może negatywnie oddziaływać na łączność połąci leśnych lub innych atrakcyjnych dla roślin i zwierząt siedlisk między sobą. Władze lokalne dzieląc działki o charakterze rolnym na działki budowlane, oraz wydając decyzje o warunkach zabudowy winny mieć na względzie, iż chaos przestrzenny może spowodować zamykanie lokalnych korytarzy oraz konflikty na linii człowiek-zwierzęta.

Audyt krajobrazowy dla województwa kujawsko – pomorskiego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego nr LXI/851/23, z dnia 25 września 2023 r. Teren gminy Bobrowniki położony jest w następujących granicach krajobrazów:

Tabela 4. Typy krajobrazów zinwentaryzowane na terenie gminy Bobrowniki.

Zidentyfikowany krajobraz	Krajobraz priorytetowy	Krajobraz położony na obszarach chronionych	Obszar widzenia z punktu widokowego	Przedpole ekspozycji	Obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną.	Rekomendacje i wytyczne
04-315.37-04		X				
04-315.14-67		X				
04-315.14-76		X				
04.315.14-77						
04.315.37-05		X				
04.315.14-70		X		X		
04.315.37-02		X	X	X		
04.315.14-66		X				
04.315.37-16		X				
04.315-37-03		X				

Dziewięć z 10 krajobrazów położonych jest w obszarach chronionych (w tym niemal cały obszar gminy położony jest w OChK Niziny Ciechocińskiej, i obowiązują dla niego ustalone w dokumentach powołujących tą formę ochrony przyrody i krajobrazu), a żaden z wyznaczonych w gminie Bobrowniki krajobrazów nie został uznany za krajobraz priorytetowy.

3.5 Uwarunkowania wynikające z jakości powietrza atmosferycznego

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie przekazywane zarządowi województwa. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje również zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju.

Zanieczyszczenia powietrza to substancje stałe, ciekłe i gazowe zawarte w atmosferze, odbiegające od jego naturalnego składu, lub też substancje naturalnie występujące w powietrzu, ale obecne w nadmiernych ilościach, mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia organizmów bądź niekorzystnie wpływać na klimat ziemski. To niekontrolowana działalność człowieka i gwałtowny rozwój przemysłu, oparty na energii pozyskiwanej z ropy naftowej i węgla, spowodowały wzrost zanieczyszczeń antropogenicznych. Zanieczyszczenia powietrza wśród wszystkich zanieczyszczeń są najbardziej mobilne i na dużych obszarach mogą wpływać praktycznie na wszystkie komponenty środowiska. W zależności od rodzaju źródła emisji rozróżnia się:

- emisję punktową, gdzie zanieczyszczenia głównie pochodzą z zakładów przemysłowych, w których następuje spalanie paliw do celów energetycznych oraz procesy technologiczne,
- emisję liniową, której źródło znajduje się w transporcie drogowym, kolejowym, wodnym i lotniczym,
- emisję powierzchniową, jako sumę emisji z palenisk domowych, małych kotłowni przydomowych, niewielkich kotłowni dostarczających lokalnie ciepło.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie można wydzielić następujące klasy stref:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
- klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy,

oraz dla ozonu

- klasa D1 – stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Tabela 5. Klasyfikacja stref województwa kujawsko-pomorskiego w 2023 roku ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia. Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim. Raport wojewódzki za 2023 rok.

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
strefa kujawsko - pomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

W 2023 roku badania benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 prowadzono na 11 stacjach pomiarowych. Wyniki ze wszystkich stanowisk zostały wykorzystane w ocenie rocznej. Dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 obowiązuje od 2008 roku poziom docelowy jako wartość stężenia średniego rocznego 1 ng/m³. Stężenia średnie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 z roku 2023 były na wszystkich stacjach niższe niż z roku 2022. Największy spadek stężenia średniego rocznego w roku 2023 w porównaniu z rokiem wcześniejszym odnotowano w Brodnicy (o 0,58 ng/m³), w Nakle nad Notecią (o 0,53 ng/m³) i w Grudziądzu (o 0,47 ng/m³). W 2023 roku najwyższe stężenia średnie roczne benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, przekraczające poziom docelowy, zarejestrowano (w kolejności od najwyższej wartości): w Nakle nad Notecią przy ul. Św. Wawrzyńca (2,59 ng/m³), w Brodnicy przy ul. Kochanowskiego (2,35 ng/m³), w Grudziądzu przy ul. Sienkiewicza (2,23 ng/m³), w Bydgoszczy przy ul. Warszawskiej (1,98 ng/m³), **w Włocławku przy ul. Gniazdowskiego (1,76 ng/m³)** i w Ciechocinku przy ul. Tężniowej (1,54 ng/m³).

Tabela 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).

Nazwa strefy	SO ₂	NO _X	O ₃
strefa kujawsko-pomorska	A	A	A

Pomiary prowadzone w latach 2014-2023 wskazują na utrzymywanie się niskich stężeń SO₂ na terenach pozamiejskich województwa kujawsko-pomorskiego. Uzyskane stężenia średnie roczne stanowią od 9% normy do 18%, a stężenia średnie zimy od 10% do 22% normy. W odniesieniu do tlenków azotu poziom dopuszczalny pod kątem ochrony roślin na terenie strefy kujawsko-pomorskiej w 2023 roku był dotrzymany. O klasie strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na ozon dla kryterium ochrona roślin zadecydowały pomiary wykonywane na stacji pomiarowej Zielonka w Borach Tucholskich. Strefa uzyskała klasę D2 dla poziomu celu długoterminowego ozonu i klasę A dla poziomu docelowego. Pomimo nieprzekroczenia poziomu docelowego, zanieczyszczenie powietrza ozonem na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w odniesieniu do kryterium ochrony roślin oceniać należy jako wysokie.

3.6 Uwarunkowania wynikające ze stanu klimatu akustycznego

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,

- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Zgodnie z art. 117 ust. 1 ustawy Poś, oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu $LDWN$ i LN , z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Zgodnie z programem PMŚ na lata 2016 – 2020 w odniesieniu do obszarów, na których obowiązkowe mapy akustyczne nie były wykonywane, wioś miał realizować obligatoryjnie badania hałasu drogowego i hałasu przemysłowego. W miarę potrzeb i możliwości organizacyjno-technicznych badania te mogły

zostać rozszerzone o badania innego rodzaju hałasu tj. kolejowego lub lotniczego. Państwowy Monitoring Środowiska opiera się na art. 26, 112b, 113, 117, 118a, 120, 120a, 148, 149, 176, 177 i 179 ustawy POŚ wraz z towarzyszącymi rozporządzeniami.⁶

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno-rodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny mieszkaniowo-usługowe Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe Tereny zabudowy zagrodowej	68	59	55	45

Na obszarze gminy Bobrowniki nie ma znaczących dróg międzynarodowych, krajowych ani wojewódzkich, co ogranicza wpływ ruchu drogowego na klimat akustyczny. Z tego powodu problem hałasu związany z komunikacją jest minimalny. Brak również pomiarów hałasu drogowego na terenie gminy. Potencjalne uciążliwości związane z nadmiernym hałasem są lokalne i mogą dotyczyć mieszkańców Bobrownik mieszkających wzdłuż dróg, którymi odbywa się ruch tranzytowy, takich jak trasa Włocławek - Rybitwy (Czernikowo) lub Bobrowniki - Lipno. Hałas pochodzący z sektora gospodarczego nie stanowi problemu na tym obszarze.

Dla terenu Gminy nie opracowano mapy akustycznej, brak także aktualnych pomiarów punktowych hałasu. W 2018 roku w ramach prowadzenia badań hałasu drogowego pomiarami w Lipnie objęto ulice stanowiące ciąg drogi krajowej nr 10 – ul. Wojska Polskiego, drogi krajowej nr 67 – ul. Mickiewicza, ul. Włocławska i ul. 3 Maja oraz wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 556 – ul. Kościuszki. Wartości krótkookresowego równoważnego poziomu dźwięku, dla pory dnia (L_{AeqD}) znalazły się w przedziale od 65,1 dB do 69,8 dB oraz dla pory nocy (L_{AeqN}) w zakresie od 58,1 dB do 66,7 dB. Wyniki pomiarów wykazują przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku w porze dziennej na wszystkich stanowiskach pomiarowych i osiągają wartości w zakresie od 0,1 dB (ul. Wojska Polskiego) do 4,8 dB (ul. 3 Maja 16).

⁶ Raport o zanieczyszczeniu środowiska hałasem wg. stanu na 31 XII 2018 r. Ocena roczna. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Warszawa 2019.

Również w porze nocnej odnotowano przekroczenia na wszystkich stanowiskach badawczych w zakresie od 2,1 dB (ul. Kościuszki 18) do 10,7 dB (ul. Wojska Polskiego).

3.7 Uwarunkowania wynikające z jakości wód

Stan wód podziemnych. Wody podziemne są najważniejszym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Charakteryzują się wysoką jakością w zakresie stanu fizykochemicznego oraz dobrą wydajnością. Zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowią:

- intensywna eksploatacja zasobów wód podziemnych, w tym przekraczanie ilości ujmowanej wody,
- zanieczyszczenia pochodzące od zakładów przemysłowych - szczególnie od zakładów nieczynnych, które pozostawiły niezabezpieczone składowiska odpadów przemysłowych,
- zanieczyszczenia związane z eksploatacją składowisk odpadów komunalnych, zwłaszcza składowisk nielegalnych lokalizowanych na terenach wyrobisk górniczych,
- rozwój rolnictwa oraz związane z tym stosowanie na wozów sztucznych,
- niewłaściwie zabezpieczone stacje paliw oraz bazy paliw,
- zwiększone zapotrzebowanie na wodę w związku z rozwijającą się turystyką, zwłaszcza budową hoteli i pensjonatów wyposażonych w baseny,
- zasolenie wód podziemnych powodowane wdzieraniem się zasolonych wód morskich do warstw wodo nośnych na terenach nadmorskich,
- odprowadzanie nieoczyszczonych wód opadowych,
- używanie nieeksploatowanych studni głębinowych.

Ocena stanu JCWPd 46 (za rok 2019) wg Rozporządzenia MG MiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) :

- Stan chemiczny dobry
- Stan ilościowy --dobry
- Stan JCWPd- dobry

Wskaźniki determinujące stan JCWPd

- Stan chemiczny -nie dotyczy
- Stan ilościowy -nie dotyczy
- Przyczyna stanu słabego -
- Warunki naturalne
 - Charakter geogeniczny - nie dotyczy
- Antropopresja
 - Wpływ na stan chemiczny - nie dotyczy

- Wpływ na stan ilościowy -nie dotyczy

Identyfikator punktu pomiarowego wykorzystanego na potrzeby oceny stanu 1007; 1126; 8352

Presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem:

- Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd – chemiczna;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego - niezagrożona.

Stan poszczególnych jednolitych części **wód powierzchniowych** został przedstawiony w tabeli poniżej.

Tabela 8. Stan jcwp. Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” (2023 r.).

Nazwa jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych:	Wisła od Zgłowiączki do Brdy	Gryśka
Krajowy kod Jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych:	RW20001229199	RW20001027934
Stan Potencjału Ekologicznego	umiarkowany	dobry i powyżej dobrego
Stan Chemiczny	aktualnie stan zły	dobry
Cel Stanu Ekologicznego	dobry stan ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny
Cel Stanu Chemicznego	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Użytkowana:	rolna	rolna
Ryzyko:	zagrożona	zagrożona

Na terenie Gminy Bobrowniki bardzo istotne z punktu widzenia zagrożeń dla środowiska są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego. Zgodnie z art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 ze zm.) dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej określa wody powierzchniowe i podziemne wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszary szczególnie narażone (OSN), z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.

Jakość wód powierzchniowych w obrębie gminy jest niska, istnieje silne zagrożenie eutrofizacją wywołane brakiem pełnego pokrycia gminy siecią kanalizacyjną oraz intensywną gospodarką rolną.

3.8 Uwarunkowania wynikające z jakości gleb

Gleby na terenie Gminy nie były aktualnie monitorowane w ramach państwowego monitoringu środowiska. Program "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia takich badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021r. poz. 1973). Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. Najbliżej

zlokalizowanym obszarem objętym monitoringiem była miejscowość Lipno (siedziba powiatu lipnowskiego), stan gleb można określić jako dobry, spada min. kwasowość gleby, co było uprzednio wynikiem zanieczyszczenia powietrza ponadnormatywnym stężeniem SO₂.

Gleby narażone są na degradację głównie w związku z rozwojem sieci osadniczej i komunikacyjnej. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych. Do obszarów problemowych związanych z ochroną gleb na terenie Gminy Bobrowniki można zaliczyć:

- obszary zajmowane pod zabudowę,
- obszary magazynowe i usługowe.

Ponadto z komunikacją samochodową związane są takie zanieczyszczenia jak: substancje ropopochodne, metale ciężkie, związki azotu, węglowodory i inne, takie jak sól stosowana w czasie zimy, detergenty, itp. Zanieczyszczenia te występują w pasach przyległych do dróg powodując lokalne zanieczyszczenia gruntu, a w przypadku gruntów podatnych na infiltrację, również środowiska wodnego. Zanieczyszczenia mogą spływać z powierzchni dróg do rowów i dalej do wód powierzchniowych.

3.9 Uwarunkowania wynikające z obecności obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, dla pól stałych oraz zmiennych o częstotliwości 50 Hz i o częstotliwości od 0,001 do 300 000 MHz zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003, poz. 192).

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozporządzenie ustala odrębną wartość składowej elektrycznej pola w wysokości 7 V/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludzi jest dozwolone bez ograniczeń, rozporządzenie ustala wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. Ponadto rozporządzenie określa:

- dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego;
- metody kontroli dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych;
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jeżeli w środowisku występują pola elektromagnetyczne z różnych zakresów częstotliwości.

Linie 110 kV są źródłami pola elektromagnetycznego mogącego powodować przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych. Największa wartość natężenia pola elektrycznego jaka może wystąpić pod linią lub w jej pobliżu nie przekracza tutaj 3 kV/m. Największa wartość natężenia pola elektrycznego, jaka może wystąpić pod linią 220 kV lub w jej pobliżu nie przekracza 6 kV/m. Maksymalne wartości natężenia pola elektrycznego pod linią 400 kV, na wysokości 1,8 m od powierzchni ziemi, wynoszą 10 kV/m.

Monitoring badawczy na stacji pomiarowej w Wagańcu przy ul. Wspólnej 3) wskazywał w roku 2018 wynik pomiaru: 0 V/m (maksymalna wartość zmierzona na tym punkcie w roku 2009 wynosiła 0,19 V/m).

Na terenie Gminy Bobrowniki zlokalizowane są anteny nadawcze telefonii komórkowych. Emisja pól elektromagnetycznych z tych instalacji nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, gdyż działają one w przestrzeni niedostępnej dla ludności i ich wartość emisji jest w granicach dopuszczalnych, co potwierdzają pomiary akredytowanych laboratoriów.

IV. EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU GMINY

Ograniczenia występują na następujących terenach i ich otoczeniu:

- Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu występują w granicach obszarów objętych formami ochrony przyrody ustanowionych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, łącznie, z obszarami Natura 2000. Z mocy ustawy, największym reżimem ochronnym charakteryzują się parki narodowe oraz rezerваты przyrody (nie występujące jednak na terenie gminy). Odmienny charakter niż pozostałe formy ochrony przyrody mają obszary Natura 2000 – ograniczenia w tych obszarach wynikają z występowania i potrzeb ochrony zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin i zwierząt oraz charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony różnorodności przyrodniczej kontynentu europejskiego.
- Grunty rolne, zwłaszcza w rejonach wysokotowarowych upraw rolnych, wymagają ochrony przed nadmierną chemizacją – obowiązuje ustawowy obowiązek stosowania nawozów w sposób, które nie powoduje zagrożeń dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska. Grunty klas bonitacyjnych I-III stanowią jedynie 2,97% powierzchni gminy.
- Ograniczenia w zakresie funkcji produkcyjnej lasów związane są w szczególności z potrzebą ochrony wód, gleb, walorów rekreacyjnych w granicach i w otoczeniu dużych miast, drzewostanów nasiennych lub ostoi zwierząt i stanowisk roślin podlegających ochronie gatunkowej, a także walorów uzdrowiskowych. Lasy w gminie stanowią 53,6% jej powierzchni. Funkcje ochronne w opisanym zakresie pełnią lasy ochronne.
- Ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikają z potrzeb ochrony zasobów wodnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych. Na obszarze województwa zwiększony reżim ochronny obowiązuje we wszystkich ustanowionych strefach ochrony bezpośredniej ujęć wody oraz strefach pośredniej ochrony ujęć wody.
- Ograniczenia w zagospodarowaniu (w tym zasadniczo ustawowy zakaz budowy obiektów budowlanych), dotyczą obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (zagrożenie od rzeki Wisły).
- Zagrożenia dla krajobrazu, bioróżnorodności, wód, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, dotyczą zwłaszcza najbardziej atrakcyjnych terenów turystycznych regionu - wskazane w inwentaryzacji krajobrazu województwa, i wynikają z suburbanizacji i rozpraszania się zabudowy. Dla wymienionych obszarów należy podejmować działania mające na celu zahamowanie niekorzystnych z punktu widzenia środowiska procesów związanych z niepożądaną i nadmierną urbanizacją.
- Ograniczenia związane z możliwością wystąpienia uciążliwości i zagrożeń środowiska występują w otoczeniu cmentarzy (strefy sanitarne), urządzeń i sieci gazowych (w strefach

kontrolowanych), odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 200 kW, napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym 110kV lub wyższym, rurociągów przesyłowych dalekosiężnych (w tzw. strefach bezpieczeństwa o szerokości od 12 do 20 m).

Pozostałe typy obiektów i terenów, na których występowałaby konieczność ochrony zasobów środowiska lub na których (w sąsiedztwie których) występowałyby uciążliwości i zagrożenia środowiska nie występują na terenie gminy.

V. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

5.1. Cele uchwalenie Planu Ogólnego

Ujęty w ustawie dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (opublikowana w Dzienniku Ustaw z dnia 24 sierpnia 2023 r.) „plan ogólny” zastąpił dotychczas istniejące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki. Celem wprowadzenia do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nowego aktu pod nazwą „plan ogólny” była konieczność uporządkowania przestrzeni geograficznej poprzez zwiększenie kontroli nad wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy, a tym samym zlikwidowanie przeznaczania nadmiernej ilości terenów pod zabudowę i wyeliminowanie chaosu urbanistycznego.

Plan ogólny określa:

- strefy planistyczne,
- gminne standardy urbanistyczne,
- obszary uzupełnienia zabudowy,
- obszary zabudowy śródmiejskiej.

Plan ogólny ponadto zawiera ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska naturalnego.

Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki zostało uchwalone uchwałą nr IV/25/99 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 25 lutego 1999 r. (z późniejszymi zmianami).

Zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyliczono na 1 000 mieszkańców, co wynika z jednoczesnego wzrostu przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na 1 mieszkańca do 40.0 m.kw. oraz spadku liczby mieszkańców gminy w perspektywie 20 lat (do 2 369 mieszkańców z 2 977 w roku 2023).

Oznacza to, że w gminie Bobrowniki nie wyznacza się nowych stref planistycznych, w których możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowej (SJ, SW, SZ) na pozostałych obszarach gminy, tzn. na terenach nieprzeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w obowiązujących planach miejscowych, faktycznie już zabudowanych budynkami mieszkalnymi lub w obszarach uzupełnienia zabudowy (OUZ) .

5.2. Kierunki polityki przestrzennej wyznaczone w Planie Ogólnym

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów [Dz.U. 2023, poz. 2758] w planie miejscowym muszą zostać obowiązkowo określone strefy planistyczne oraz gminne obszary urbanistyczne. Ustawodawca przewidział możliwość uwzględniania następujących stref planistycznych:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ);
- strefa usługowa (SU);
- strefa handlu wielkopowierzchniowego (SH);
- strefa gospodarcza (SP);
- strefa produkcji rolniczej (SR);
- strefa infrastrukturalna (SI);
- strefa zieleni i rekreacji (SN);
- strefa cmentarzy (SC);
- strefa górnictwa (SG);
- strefa otwarta (SO);
- strefa komunikacyjna (SK).

*Tabela 9. Powiązanie obszarów o wyznaczonych funkcjach użytkowych ze strefami planistycznymi.
Opracowanie własne.*

Funkcje użytkowe	Strefy planistyczne
mieszkaniowa	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);
	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
	strefa usługowa (SU);
	strefa handlu wielkopowierzchniowego (SH);
przemysłowa	strefa gospodarcza (SP);
	strefa górnictwa (SG);
rolnicza	strefa produkcji rolniczej (SR);
	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ);
wypoczynkowo-rekreacyjna	strefa zieleni i rekreacji (SN);
leśna	strefa otwarta (SO);
uzdrowiskowa	-
infrastruktury i komunikacji	strefa infrastrukturalna (SI);
	strefa komunikacyjna (SK).
	strefa cmentarzy (SC);

Tereny preferowane dla realizacji funkcji mieszkaniowych. Budownictwo mieszkaniowe oraz usługi mogłyby być realizowane na wszystkich terenach, za wyjątkiem terenów zagrożonych ruchami masowymi

ziemi, szczególnego zagrożenia powodziowego, gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych i terenów leśnych. Tereny preferowane do wszelkich funkcji związanych ze stałym pobytem ludzi, a zwłaszcza dla funkcji mieszkaniowych i usługowych (usługi komercyjne i publiczne) to te, które oprócz korzystnych warunków geologiczno-gruntowych i wodnych, posiadają dobre warunki topoklimatyczne i bioklimatyczne. Te cechy fizjograficzne stanowią gwarancję niskiego kosztu realizacji i utrzymania obiektów budowlanych. Oznacza to kontynuację zabudowy w terenach już zurbanizowanych, w szczególności uzupełnienia zabudowy.

Pozostałe tereny posiadające niekorzystne uwarunkowania geologiczne, narażone na powódzie, posiadające niekorzystne warunki topoklimatyczne i bioklimatyczne, nie powinny być rozważane jako tereny rozwoju budownictwa i usług. Wydzielając tereny do rozwoju funkcji mieszkaniowych i infrastruktury niezbędnej do ich funkcjonowania należy uwzględnić takie zagrożenia pochodzenia antropogenicznego jak hałas (komunikacyjny i przemysłowy) zanieczyszczenia wód i powietrza oraz natężenie pola elektromagnetycznego a także ryzyko awarii przemysłowych.

Na terenach pełniących funkcje użytkowe mieszkalnictwa zlokalizowane powinny być przede wszystkim następujące strefy planistyczne:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
- strefa usługowa (SU);

Dopuszcza się lokalizację stref innych, w szczególności infrastruktury i komunikacji oraz wypoczynkowo-rekreacyjnej. Nie zaleca się ko-lokalizacji strefy gospodarczej.

Tereny preferowane do lokalizacji funkcji przemysłowej. Dla celów realizacji funkcji przemysłowych, wytwórczych i górnictwa nalewałoby wykorzystać istniejące tereny przemysłowe, a także nowe - w ramach restrukturyzacji i przebudowy istniejących obiektów oraz pozyskania terenów po obiektach likwidowanych i wyburzanych (zagospodarowywanie tzw. *brown fields*) lub rewitalizowanych. W przypadku realizacji tego typu obiektów funkcjonalnych, ich lokalizacja wymaga szczegółowych ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wspieranych przez procedury ocen oddziaływania na środowisko.

Na terenach pełniących funkcje użytkowe przemysłu zlokalizowane powinny być przede wszystkim następujące strefy planistyczne:

- strefa gospodarcza (SP);
- strefa górnictwa (SG);

Dopuszcza się lokalizację stref innych, w szczególności infrastruktury i komunikacji oraz handlu wielkopowierzchniowego i usług. Nie zaleca się lokalizacji strefy z zabudową mieszkaniową i zieleni przeznaczonej pod rekreację.

Tereny preferowane dla rozwoju funkcji rolniczej i leśnej. Istniejące tereny leśne położone na obszarze gminy powinny pozostać w użytkowaniu leśnym, łącząc funkcje ochronne i gospodarcze z funkcją przyrodniczą, jako węzły lokalnego systemu przyrodniczego gminy.

Występujące na terenie gminy grunty rolne, w szczególności o najwyższym potencjale produkcyjnym, stanowiące ważny element struktury przestrzennej gminy, powinny pozostać w dotychczasowym użytkowaniu. Ich przeznaczenie na cele inne niż rolne dopuszczalne winno być tylko w przypadku wykazania wyższej efektywności ekonomicznej (np. w wypadku zabudowy zagrodowej i produkcji rolnej), w sytuacji zaistnienia wyższych potrzeb rozwojowych lub realizacji ważnych funkcji publicznych.

Na terenach pełniących funkcje użytkowe rolnicze i leśne zlokalizowane powinny być przede wszystkim następujące strefy planistyczne:

- strefa produkcji rolniczej (SR);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ);
- strefa otwarta (SO);

Dopuszcza się lokalizację stref innych, w szczególności infrastruktury i komunikacji oraz wypoczynkowo-rekreacyjnej a także mieszkaniowych. Nie zaleca się lokalizacji strefy gospodarczej i górnictwa. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017, poz. 1161) szczególnej ochronie przed przeznaczaniem na cele nierolnicze podlegają użytki rolne o klasach bonitacyjnych I-III, gleby pochodzenia organicznego oraz wszystkie grunty leśne.

Tereny preferowane dla rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej. Tereny preferowane do rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych w granicach gminy to tereny otwarte i lesiste.

Ze względu na ogólnie wysoką ocenę walorów krajobrazowych, należy uznać, że praktycznie cały teren gminy może takie funkcje pełnić. Ze względu na konieczność zapewnienia dostępu do walorów przyrodniczych i krajobrazowych dla turystów, niezbędna infrastruktura będzie zapewniona w ramach następujących stref planistycznych:

- strefa infrastrukturalna (SI);
- strefa komunikacyjna (SK).

Dodatkowo, rozwój turystyki pobytowej, letniskowej oraz zapewnienie dostępu do infrastruktury społecznej w postaci zieleni urządzonej realizowany będzie w ramach następujących stref:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
- strefa zieleni i rekreacji (SN);
- strefa otwarta (SO)

Dopuszcza się lokalizację stref innych, w szczególności infrastruktury i komunikacji oraz strefa produkcji rolniczej i wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową. Nie zaleca się lokalizacji strefy gospodarczej i górnictwa.

Tereny preferowane do pełnienia funkcji infrastrukturalnych. Sieć infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenie gminy została w znacznej części już ustalona. Zmiany będą mieć przede wszystkim związek z modernizacją i doskonaleniem technicznym, rzadziej z nowymi przebiegami infrastruktury liniowej. Lokalizacja tych funkcji powinna być realizowana w oparciu o przepisy odrębne, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ochrony przyrody i krajobrazu oraz terenów mieszkalności.

Na terenie gminy nie wydzielono funkcji i stref uzdrowiskowych.

Do terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej zaliczają się:

- obszary objęte siecią ekologiczną, w formie płatów i korytarzy;
- obszary funkcjonujące w systemie obszarów chronionych;
- obszary leśne;
- obszary nieleśne (wybrane).

Obszary objęte siecią ekologiczną, w formie płatów i korytarzy. Na terenie gminy wskazano następujące korytarze rangi krajowej, należące do Korytarza Północno-Centralnego (KPnC) :

- Dolina Dolnej Wisły GKpnC-10B
- Lasy Czernikowskie GKpnC-12A

Użytkowanie i zagospodarowanie terenów w obrębie płatów ekologicznych wiąże się z potrzebą ochrony cennych siedlisk, kompleksów leśnych przed defragmentacją. Użytkowanie i zagospodarowanie terenów w korytarzach ekologicznych odbywać się powinno z zachowaniem funkcji korytarzy, jako obszarów umożliwiających migrację gatunków (jest to podstawa do zachowania różnorodności biologicznej) oraz wzmacniających cały system obszarów chronionych. Wzmocnienie następuje przez zapewnienie łączności pomiędzy obszarami chronionymi, w tym w formie obszarów Natura 2000 – w tym zakresie istnieje pozytywny wpływ korytarzy ekologicznych na spójność sieci Natura 2000.

Obszary funkcjonujące w systemie obszarów chronionych. W systemie obszarów chronionych gminy wskazano:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej;
- Obszar sieci Natura 2000 Cyprianka PLH040013
- Obszar sieci Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039
- Obszar sieci Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003
- Użytek ekologiczny Zbiornik Wodny Winduga I oraz Zbiornik Wodny Winduga II
- Pomnik przyrody – dąb szypułkowy [dz. ewid 6 obręb Stary Bógpomóż].

Niezbędne jest dostosowanie zasad zagospodarowania i użytkowania do potrzeb ochrony wynikającej z wartości przyrodniczej i krajobrazowej obiektów chronionych.

Obszary leśne. Lasy, obok wysokiej bioróżnorodności, wyróżniają się istotną rolę w kształtowaniu struktur ekologicznych przestrzeni przyrodniczej. Elementami tych struktur są płaty i korytarze ekologiczne. W celu ochrony powierzchni lasów należy stosować zasadę minimalizowania zmian przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017, poz. 1161). W ramach użytkowania i zagospodarowania lasów ważne jest odtwarzanie zniekształconych i zdegradowanych ekosystemów w celu uzyskania zgodności z siedliskiem potencjalnym, zachowanie enklaw roślinności nieleśnej, cieków, zbiorników wodnych, mokradeł, torfowisk i wydm. Wzbogacanie różnorodności biologicznej lasów może nastąpić przez wprowadzanie odpowiednich dla typu lasu gatunków roślin i zwierząt, pozostawianie martwego drewna, ochronę starych i dziuplastych drzew, kształtowanie stref przejściowych - ekotonów. Ważnym kierunkiem działań są zalesienia.

Gleby cenne przyrodniczo. Gleby wytworzone z materii organicznej w warunkach nadmiernego uwilgotnienia, mające duży wpływ na regulację stosunków wodnych: mułowe, torfowe, murszowe i murszowate, wymagające ograniczenia przeznaczenia na cele nie rolnicze i nieleśne zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017, poz. 1161).

Obszary nieleśne. Tereny o charakterze półnaturalnym użytkowanych jako łąki, pastwiska, tereny zadrzewione i zakrzewione, ciek i naturalne zbiorniki wodne.

VI. OCENA WPŁYWU USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

6.1. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Obszar gminy to tereny o bardzo dużym zróżnicowaniu, od obszarów leśnych i seminaturalnego terenu upraw rolnych, łąk i pastwisk po zabudowę miejską i zwartą zabudowę wiejską. Ustalenia projektu Planu Ogólnego nie wprowadzają zasadniczej zmiany w charakterze zagospodarowania gminy, co uwarunkowane jest dużą podażą terenów inwestycyjnych (w szczególności przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową) w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki (1999) – które to ustalenia projekt Planu Ogólnego przejmuje, i w nielicznych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy.

Projekt Planu Ogólnego, dostosowując najważniejszy dokument planistyczny gminy do obowiązującego porządku prawnego w niewielkim stopniu ingeruje w istniejące ustalenia, jednocześnie realizując wnioski ekofizjograficzne oraz wymagania i rekomendacje dokumentów strategicznych i planistycznych szczebla wyższego, a w szczególności Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Ze względu na lokalizację i charakter planowanego przeznaczenia poszczególnych stref planistycznych, główne komponenty środowiska w zadzie nie ulegną ani trwałej zmianie ani zmniejszeniu. Ograniczenia w zabudowie i lokalizacji przedsięwzięć innych niż związanych z dotychczas prowadzoną działalnością produkcyjną, usługową, rolniczą, leśną, wodną nie będą negatywnie oddziaływać na środowisko. Ponadto zapisy Planu Ogólnego pozwalają nie tylko zachować istniejący stan środowiska w strefach zurbanizowanych (strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową i zagrodową) ale także wskazują na działania i wprowadzają ograniczenia służące poprawie stanu środowiska w tych strefach.

Zgodność zapisów Planu Ogólnego z wojewódzkimi dokumentami planistycznymi, planami miejscowymi oraz zbieżność z kierunkami zagospodarowania zawartymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki powoduje, że nie prognozuje się zwiększonego wpływu ustaleń Planu Ogólnego i wskazanych tam powiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko przyrodnicze i kulturowe oraz krajobraz gminy.

6.2 Wpływ ustaleń Planu Ogólnego na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

Ustalenia zapisane w Planie Ogólnym będą wpływać (pozytywnie/negatywnie) na stan środowiska przyrodniczego na tym obszarze. Pod uwagę wzięto prognozowane oddziaływanie wyznaczonego w Planie Ogólnym przeznaczenia terenu na takie elementy środowiska, jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Tereny gminy są częściowo zainwestowane. Kierunki zagospodarowania przewidziane w Planie Ogólnym dają możliwość rozwoju funkcji mieszkaniowej (Strefy SW, SJ, SZ) oraz stref związanych z aktywnością gospodarczą (strefy SU, SP, SG) ze strefami komunikacji i infrastruktury (SK, SI, SC) oraz produkcji rolniczej (SR), zieleni i rekreacji (SN) i wreszcie otwartej (SO), jako tej, w której dopuszczalna ingerencja w stan istniejący jest najmniejsza.

W związku z możliwymi uzupełniającymi działaniami inwestycyjnymi (w strefach z zabudową mieszkaniową, infrastruktury, komunikacji czy działalności gospodarczej) przekształceniu ulegnie rzeźba terenu w wyniku prowadzonych prac ziemnych przygotowujących tereny na posadowienie nowej zabudowy lub innych obiektów. Rozwój planowanej funkcji może spowodować możliwość pojawienia się lokalnych ognisk zanieczyszczeń gleb. Ustalenia Planu Ogólnego nie spowodują ponadprzeciętnego zagrożenia dla środowiska glebowego ani wzmożenia ryzyka dla środowiska glebowego, ze względu na brak znaczących zmian intensyfikujących proces inwestycyjny w Gminie.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe stanowią w gminie ważny punkt odniesienia dla realizowanych i planowanych działań inwestycyjnych, co wynika z konieczności utrzymania odpowiedniego poziomu ochrony hydrosfery. Zarówno działania ochronne względem wód (powierzchniowych i podziemnych) jak i związane z ochroną przeciwpowodziową (nie tylko na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią) zostały uwzględnione w projekcie Planu Ogólnego. Dlatego też nie prognozuje się zwiększenia presji na wody powierzchniowe i podziemne w związku z zagospodarowaniem przestrzennym Gminy.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Na obszarze Gminy ilość obiektów emitujących substancje do powietrza nie będzie znacząco rosła wraz z rozwojem zabudowy mieszkaniowej czy obiektów i budynków infrastruktury i związanych z aktywnością gospodarczą. Realizacja poszczególnych funkcji wskazanych w opracowaniu ekofizjograficznymi a wynikających z uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych, istniejącego zagospodarowania oraz z

dotychczas obowiązujących dokumentów planistycznych, nie ulegnie zasadniczej zmianie. Źródłem emisji nadal pozostanie komunikacja oraz ogrzewanie (niestety nadal w większości indywidualne i oparte na procesie spalania). Tak jak dotychczas, w niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie warunków inwersyjnych, mgły. Nie przewiduje się jednak przekroczenia dopuszczalnych norm, co potwierdzają wyniki monitoringu jakości powietrza.

Wpływ na klimat akustyczny

Największym źródłem hałasu w Gminie pozostaje komunikacja. Układ komunikacyjny w Gminie w zasadzie nie ulegnie dużym zmianom, pozostanie oparty o dwie drogi wojewódzkie nr 906 i 907. Zapisy Planu Ogólnego przejmują dotychczasowe ustalenia planów miejscowych i Studium. Stąd też, pomimo prawdopodobnego zwiększania się natężenia ruchu pojazdów, na terenie gminy, nie prognozuje się jednak przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego.

Wpływ na świat roślinny i zwierzęcy

Na terenie gminy występują liczne gatunki zwierząt kręgowych i bezkręgowych, co zostało także potwierdzone wskazaniem korytarzy ekologicznych (do rangi krajowej włącznie) oraz obecnością licznych przestrzennych form ochrony przyrody i krajobrazu.

W związku z uchwaleniem Planu Ogólnego, nie zwiększy się w stosunku do stanu obecnego, możliwość wprowadzania nowej zabudowy i nowych obiektów na tereny do tej pory nie zainwestowane. Zapisy Planu Ogólnego wprowadzają minimalny udział powierzchni aktywnej biologicznie, pozwoli na utrzymanie obecnego poziomu bioróżnorodności na terenie Gminy.

Tabela 10. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach planistycznych. Źródło: Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów

Strefy planistyczne	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);	30%
strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);	30%
strefa usługowa (SU);	30%
strefa handlu wielkopowierzchniowego (SH);	30%
strefa gospodarcza (SP);	20%
strefa górnictwa (SG);	-
strefa produkcji rolniczej (SR);	30%
strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ);	30%
strefa zieleni i rekreacji (SN);	50%
strefa otwarta (SO);	-
strefa infrastrukturalna (SI);	20%
strefa komunikacyjna (SK).	-
strefa cmentarzy (SC);	30%

Wpływ na klimat lokalny

Dopuszczalna nowa zabudowa nie będzie miała wpływu na modyfikację klimatu lokalnego, także w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Sąsiedztwo terenów otwartych i leśnych będzie korzystnie wpływać na warunki bioklimatyczne. Nie prognozuje się znacząco negatywnych oddziaływań na klimat lokalny.

Wpływ na krajobraz i ludzi

Obszar gminy, posiada walorów krajobrazowe potwierdzone objęciem ochroną terenów najwartościowszych, Parkiem Krajobrazowym Niziny Ciechocińskiej. Ponadto na obszarze gminy występuje szereg cennych obiektów, w tym podlegających ochronie prawnej zabytków oraz promik przyrody. Zapisy Planu Ogólnego, w tym względzie, odwołują się do przepisów odrębnych, podobnie jak dotychczasowe ustalenia Studium i obowiązujących planów miejscowych.

Planowane działania inwestycyjne nie powinny generować czynników mogących negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi. Wprawdzie o zdrowiu człowieka decyduje dużo innych uwarunkowań i osobnicza odporność na choroby, ale niemniej zapisy Planu Ogólnego nie wykraczając poza ramy ustalone przez dokumenty planistyczne wyższego rzędu oraz przez ustalenia Studium i planów miejscowych nie zwiększają ilości i natężenia czynników wynikających z zagospodarowania przestrzennego, które mogłyby zwiększyć zagrożenie dla zdrowia i dobrostanu ludzi mieszkających i przebywających czasowo na terenie Gminy.

VII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYW- NYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO

Głównym zagrożeniem dla jakości środowiska na obszarze gminy jest niekontrolowany rozwój terenów zurbanizowanych kosztem cennych przyrodniczo oraz degradacja układów komunikacji powodująca wzrost zagrożenia dla jakości środowiska gruntowo – wodnego, klimatu akustycznego i powietrza atmosferycznego.

Zapisy Planu Ogólnego nie wprowadzają zasadniczych zmian do ustalonego ładu przestrzennego ujętego w obowiązujących planach miejscowych oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki, które zostało uchwalone uchwałą nr IV/25/99 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 25 lutego 1999 r. (z późniejszymi zmianami).

Ze względu na charakter planowanego przeznaczenia terenów, które są już w znacznej części zagospodarowane, główne elementy środowiska nie ulegną znacznym przekształceniom, które będą widoczne w wyniku realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej, a co wynika z dokonanych już wcześniej ustaleń w obowiązujących planach miejscowych. Znacząca część obszaru gminy pozostanie obszarem otwartym, lasów, zieleni nieurządzonej i ekstensywnego rolnictwa oraz terenami wód śródlądowych.

Z tego powodu w Planie Ogólnym nie proponuje się innych rozwiązań planistycznych niż te, jakie występowały w obowiązującym dotychczas Studium i w planach miejscowych, a które dowiodły swojej skuteczności w zapobieganiu i/lub zmniejszaniu i/lub kompensowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko aktywności indywidualnej mieszkańców czy też działań podejmowanych przez firmy, instytucje, rząd i samorząd.

VIII. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Podstawowym dokumentem ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, do przestrzegania, którego Polska jest zobowiązana jest opracowany w 1992 roku Światowy Program Rozwoju Zrównoważonego „Agenda 21”. Ten obszerny dokument przedstawia sposób opracowania i wdrażania programów zrównoważonego rozwoju w życie lokalne. Dotyczy rozwiązywania problemów wszystkich obszarów działalności ludzkiej w odniesieniu do każdej społeczności i jednostki. Kolejny dokument, który narzuca Polsce konkretne działania w zakresie ochrony środowiska to międzynarodowy traktat uzupełniający Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu – Protokół z Kioto. Dokument stanowi międzynarodowe porozumienie dotyczące przeciwdziałania globalnemu ociepleniu. Traktat funkcjonował jedynie siedem lat i tylko państwa zrzeszone w Europejskim Obszarze Gospodarczym postanowiły przedłużyć swoje zobowiązania wynikające z Traktatu do 2020 roku.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej polskie prawo z zakresu ochrony przyrody zostało dostosowane do wymogów stawianych przez Wspólnotę.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji.

Na terenie opracowania występują zwierzęta umieszczone w II załączniku do tej Konwencji jako ściśle chronione.

- Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),

- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979r., zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy.

Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do celów Studium ustanawianego dla polskiej gminy. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego 7 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. pod nazwą: „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. L347 z 28.12.2013 r.). Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Siódmego Programu, który stanowi załącznik aktu, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

Cele priorytetowe **Siódmego Programu** to:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia, i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele poprzez wprowadzenie zapisów dotyczących przestrzegania zakazów ustanowionych na obszarach objętych ochroną prawną.

Ze względu na poprawę krajobrazu, będący skutkiem realizacji zapisów dokumentu, należy przeanalizować w jaki sposób nawiązuje on do Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 roku Nr 14, poz. 98). Podczas Konwencji określono następujące cele: promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu. Artykuł 5 Konwencji „Środki ogólne” mówi, że: „Każda ze Stron podejmie działania na rzecz zintegrowania krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego i własną polityką kulturalną, środowiskową, rolną, społeczną i gospodarczą, jak również wszelką inną polityką, która bezpośrednio lub pośrednio oddziałuje na krajobraz”.

Do dokumentów o **randze krajowej**, w których ustanowiono cele mogące mieć zbieżność z przedmiotowym MPZP, należą:

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Serby realizuje kierunki interwencji wskazane w Celu 7 Strategii – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu Środowiska:

- Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
- Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
- Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- Zwiększenie poziomu ochrony środowiska.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020

W projekcie planu wskazuje się na realizację zadań z zakresu Obszaru strategicznego II. Konkurencyjna gospodarka. W obszarze tym wyznaczono Cel II.6 Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko. Wśród wymienionych tu priorytetowych kierunków interwencji należy wymienić:

- II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami;
- II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej;
- II.6.4. Poprawa stanu środowiska;
- II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu.

Zadania wskazane do realizacji na terenie projektu planu, nawiązują też do Obszaru strategicznego III. Spójność społeczna i terytorialna. W szczególności realizowane będą tu priorytetowe kierunki interwencji z zakresu Celu III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych:

- III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach;
- III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Wskazuje się na realizację kierunków interwencji wymienionych

w Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,

1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,

w Celu 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię:

2.2. Poprawa efektywności energetycznej,

2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,

oraz w Celu 3. Poprawa stanu środowiska:

3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,

3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,

3.4. Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,

3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

Ustalenia projektu planu realizują w szczególności kierunki interwencji określone w Celu szczegółowym

2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej:

Priorytet 2.1. Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich:

Kierunek interwencji 2.1.1. Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,

Kierunek interwencji 2.1.2. Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,

Kierunek interwencji 2.1.3. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,

Kierunek interwencji 2.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,

Kierunek interwencji 2.1.5. Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

Kierunek interwencji 2.1.6. Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego oraz kierunki interwencji wyszczególnione w Celu szczegółowym 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:

Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich

Kierunek interwencji 5.1.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,

Kierunek interwencji 5.1.2. Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,

Kierunek interwencji 5.1.3. Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,

Kierunek interwencji 5.1.4. Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,

Kierunek interwencji 5.1.5. Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie.

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

Ustalenia projektu planu realizują głównie cele „Polityki” poprzez zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz poprawę jakości powietrza ze względu na przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu:

Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw:

- Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
- Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
- Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
- Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
- Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,

2. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko:

- Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
- Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
- Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
- Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,

- Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Głównym celem Krajowego Programu Ochrony Powietrza (KPOP) jest poprawa jakości powietrza na terenie kraju, a w szczególności na obszarach, gdzie stwierdzone zostały przekroczenia standardów jakości. Zgodnie z założeniami KPOP ma to nastąpić poprzez osiągnięcie, w możliwie krótkim czasie, dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych substancji szkodliwych w powietrzu, wymaganych przepisami prawa unijnego transponowanych do prawa polskiego, a w perspektywie do 2030 r. – poziomów wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia. Projekt planu zakłada realizację zadań w zakresie poprawy stanu i jakości powietrza, tak by osiągnąć dopuszczalne poziomy pyłu zawieszonego i innych substancji szkodliwych w powietrzu w jak najkrótszym czasie.

Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych

KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. Do chwili obecnej przeprowadzono pięć jego aktualizacji w latach: 2005, 2009, 2010, 2015, 2017 i 2022. W VI aktualizacji ujęte zostały 1 524 aglomeracje oraz wykaz planowanych przez nie inwestycji, które mają przyczynić się do ograniczenia zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków i ich niekorzystnego wpływu na stan środowiska wodnego. W VI AKPOŚK oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych. Jednostki samorządu terytorialnego powinny zrealizować zaplanowane inwestycje oraz osiągnąć efekt ekologiczny do końca 2027 r. Z planów inwestycyjnych przedstawionych przez aglomeracje wynika, że w ramach VI AKPOŚK zaplanowane zostało wybudowanie 8 022 km sieci kanalizacyjnej oraz zmodernizowanie 3 173 km sieci. Ponadto planowane jest wybudowanie 60 nowych oczyszczalni ścieków oraz przeprowadzenie 978 innych inwestycji na istniejących oczyszczalniach. Koszt inwestycji zaplanowanych przez aglomeracje i zgłoszonych do VI AKPOŚK wynosi 28,7 mld zł.

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) określa warunki stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka, jakie niosą ze sobą zmiany klimatyczne. SPA 2020 jest elementem szerszego projektu badawczego o nazwie KLIMADA, obejmującego okres do 2070 roku. Strategia wpisuje się w działania unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa „odporności” państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem lepszego przygotowania do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcji kosztów społeczno-

ekonomicznych z tym związanych. W dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030. Przedmiotowy „Program...” realizuje w szczególności Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska poprzez realizację na polu obu kierunków: Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie oraz Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu.

Aktualizacja programu wodno-środowiskowego kraju

Dokument ten stanowi realizację wymagań wskazanych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej, w zakresie konieczności opracowania programów działań niezbędnych do wprowadzenia w celu osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych. PWSK 2016 określa działania podstawowe i uzupełniające zmierzające do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód, a jego podsumowanie stanowi kluczowy element planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

Biorąc pod uwagę specyfikę Planu Ogólnego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. W Planie Ogólnym uwzględnia się te wymagania, co zostało opisane powyżej, a także w poprzednich rozdziałach prognozy. Przedmiotowy dokument został oparty o postanowienia wyżej wymienionych dokumentów, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

IX. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM OD- DZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

X. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZY- PADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DO- KUMENTU

Plan Ogólny jest dokumentem strategicznym na poziomie gminy umożliwiającym prowadzenie skutecznej polityki przestrzennej oraz umożliwiającym pozyskiwanie odpowiednich środków finansowych na realizację istotnych dla gminy przedsięwzięć inwestycyjnych (gospodarczych). Ocenia się, iż zawarte w projektowanym dokumencie zapisy są wystarczające, by projektowany sposób zagospodarowania nie prowadził do znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach objętych projektem Planu Ogólnego, tj. terenu całej Gminy. W prognozie nie wskazuje się wprowadzania dodatkowych rozwiązań alternatywnych i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Brak realizacji ustaleń projektu Planu Ogólnego może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego Gminy.

XI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

W ramach propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zaleca się po jego realizacji dokonanie monitoringu środowiska, który polegać powinien głównie na prowadzeniu pomiarów poziomów zanieczyszczeń w środowisku z odpowiednią częstotliwością. W trakcie realizacji zamierzeń inwestycyjnych na terenach usługowych, zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz mieszkaniowych mogą wystąpić dodatkowe zagrożenia związane ze zwiększoną emisją hałasu, potencjalnym zanieczyszczeniem powietrza i wód oraz gleby. Nie przewiduje się zagrożenia dla stanu świata roślinnego, zwierzęcego i bioróżnorodności, przede wszystkim dlatego, że mamy do czynienia ze stanowiskiem wtórnym.

Celem kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu jest prowadzenie systemu monitoringu planu. Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planie, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy *Prawo ochrony środowiska*, monitoring (w tym metody monitoringu) jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska, przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, na szczeblu samorządowym, przez starostę powiatowego lub podmiot obowiązany do jego prowadzenia (w obrębie zakładu/instalacji oraz w strefie oddziaływania obiektu zakładu/instalacji). Również zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy *Prawo budowlane*, w czasie użytkowania obiekty budowlane powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu m.in. stanu technicznego instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska. Ponadto, w obowiązku miejscowych władz samorządowych powinna być okresowa weryfikacja obszaru objętego planem pod względem jego zagospodarowania oraz realizacji ustaleń projektu planu na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej gminy. Monitoring skutków realizacji Uchwały Rady Gminy w sprawie zmiany przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U. 2022 poz. 503- tekst jednolity z późn. zm.), w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności tego planu. Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Bobrowniki, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Gminy. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Postuluje się, aby monitoring obejmował m.in. regularne przeprowadzanie badań i ocen w zakresie dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego, jakości wód podziemnych na analizowanym obszarze oraz monitoring jakości powietrza przy ciągach komunikacyjnych. Poza tym proponuje się regularną weryfikację stanu sieci

infrastruktury technicznej, kontrolowanie prowadzonej gospodarki odpadami. Ważne jest prowadzenie obserwacji potencjalnych niekorzystnych zmian w środowisku powstałych w wyniku postępującej antropopresji, która w wyniku jakichkolwiek inwestycji jest zjawiskiem nieuniknionym.

XII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO

12.1. Przyjęte założenia

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy jako podstawowe przyjęto założenie, że autorzy projektu Planu Ogólnego uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń projektu Planu Ogólnego przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń Planu Ogólnego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji dokumentu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń zmiany Studium oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

12.2. Prognoza skutków wpływu ustaleń Planu Ogólnego na środowisko

Przyjęte i przedstawione powyżej założenia niniejszej prognozy opracowano w odniesieniu do wydzielonych grup, oznaczonych literami A, B i C. Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń Planu Ogólnego na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A Strefy, na których prognozowany wpływ ustaleń Planu Ogólnego będzie korzystny dla środowiska.

- strefa otwarta (SO);
- strefa zieleni i rekreacji (SN).

Oddziaływanie terenów na środowisko i krajobraz oceniono pod względem:

- intensywności przekształceń: jako małe lub zauważalne,
- bezpośredniości oddziaływania: jako brak lub pośrednie,
- okresu trwania oddziaływania: jako długoterminowe,
- częstotliwości oddziaływania: jako brak, lub stałe.

Strefa otwarta (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej) oraz strefa zieleni i rekreacji (teren zieleni urządzonej,

teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej) zapewnią korzystne oddziaływanie na strefy zurbanizowane i jednocześnie ograniczy skażenia środowiska. Do zagospodarowania terenów zieleni i otoczenia wód można wykorzystać zieleń różnopiętrową oraz elementy małej architektury, co powinno podnieść walory krajobrazowe i estetykę strefy. Utrzymanie stref zieleni będzie miało korzystny wpływ na stosunki wodne, retencje, zachowanie gleb i mikroklimat.

B Strefy, na których prognozowany wpływ ustaleń Planu Ogólnego będzie generował niskie uciążliwości dla środowiska.

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
- strefa usługowa (SU);
- strefa produkcji rolniczej (SR);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ);
- strefa infrastrukturalna (SI);
- strefa cmentarzy (SC);
- strefa komunikacyjna (SK).

Oddziaływanie terenu na środowisko i krajobraz oceniono pod względem:

- intensywności przekształceń: jako zauważalne,
- bezpośredniości oddziaływania: jako bezpośrednie,
- okresu trwania oddziaływania: jako długoterminowe,
- częstotliwości oddziaływania: jako stałe.

Strefy istniejącej i planowanej do rozbudowy zabudowy usługowej, mieszkaniowej, infrastruktury i komunikacji, będą miały *nieznacznie uciążliwe oddziaływanie na środowisko*. Istniejąca i planowana zabudowa będzie źródłem emisji z systemów grzewczych oraz hałasu na drogach dojazdowych. Pewną rekompensatą dla środowiska przyrodniczego i krajobrazu jest przeznaczenie 30% powierzchni działek na powierzchnię biologicznie czynną, co wpływa korzystnie na walory krajobrazowe obszarów zabudowanych. W okresie grzewczym może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzący z indywidualnych palenisk domowych oraz z terenów komunikacji. Uciążliwości tego rodzaju nie będą jednak zbyt wysokie z uwagi na dobre warunki przewietrzania i proponowany udział zieleni. Pewną uciążliwość dla funkcji mieszkaniowej może stanowić hałas komunikacyjny.

C Strefy, na których prognozowany wpływ ustaleń Planu Ogólnego będzie generował duże uciążliwości dla środowiska.

- strefa gospodarcza (SP);
- strefa górnictwa (SG);
- strefa komunikacyjna (SK).

Oddziaływanie terenu na środowisko i krajobraz oceniono pod względem:

- intensywności przekształceń: jako duże i zupełne,
- bezpośredniości oddziaływania: jako bezpośrednie,
- okresu trwania oddziaływania: jako długoterminowe,
- częstotliwości oddziaływania: jako stałe.

Tereny objęte Planem Ogólnym wykazują potencjalnie negatywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego. Są to tereny leżące w strefie gospodarczej i górnictwa. Także drogi główne i zbiorcze zlokalizowane na terenie gminy mogą – ze względu na duże natężenie ruchu – potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko.

XIII OBSZARY PROBLEMOWE I KONFLIKTOWE – STWARZAJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Potencjalne problemy dla środowiska wiążą się z następującymi obszarami problemowymi

- Obszary objęte formami ochrony przyrody ustanowionych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, łącznie, z obszarami Natura 2000. Z mocy ustawy, największym reżimem ochronnym charakteryzują się parki narodowe oraz rezerваты przyrody (nie występujące jednak na terenie gminy). Odmienny charakter niż pozostałe form ochrony przyrody mają obszary Natura 2000 – ograniczenia w tych obszarach wynikają z występowania i potrzeb ochrony zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin i zwierząt oraz charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony różnorodności przyrodniczej kontynentu europejskiego.
- Grunty rolne, na których zagrożenie wiąże się z możliwą nadmierną chemizacją, w szczególności w uprawach wielkoobszarowych. Grunty klas bonitacyjnych I-III stanowią jedynie 2,97% powierzchni gminy.
- Lasy, które poza funkcjami przyrodniczymi pełnią także ważną funkcję gospodarczą, a tylko zrównoważona gospodarka leśna jest w stanie zapewnić jednocześnie utrzymanie odpowiedniej bioróżnorodności, funkcji krajobrazowych i źródła drewna. Lasy w gminie stanowią 53,6% jej powierzchni.
- Na obszarze województwa zwiększony reżim ochronny obowiązuje we wszystkich ustanowionych strefach ochrony bezpośredniej ujęć wody oraz strefach pośredniej ochrony ujęć wody.
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi, często ograniczenia (lub zakazy) zabudowy nie spotykają się ze zrozumieniem właścicieli / inwestorów. Ograniczenia w zagospodarowaniu (w tym zasadniczo ustawowy zakaz budowy obiektów budowlanych), dotyczą obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (zagrożenie od rzeki Wisły).
- Obszary zabudowy mieszkaniowej, w szczególności suburbanizacja i rozpraszanie się zabudowy prowadzi do niekorzystnych zjawisk „psucia” krajobrazu a także niszczenia bioróżnorodności i naturalnych ciągów migracyjnych i korytarzy ekologicznych od szczybla krajowego po lokalny.
- Strefy ochronne cmentarzy (strefy sanitarne), urządzeń i sieci gazowych (w strefach kontrolowanych), napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym 110kV, rurociągów przesyłowych dalekosiężnych.

XIV ODDZIAŁYWANIE REALIZACJI PLANU OGÓLNEGO NA OBSZARY O WALORACH PRZYRODNICZYCH

W granicach Gminy znajdują się przestrzenne formy ochrony przyrody i krajobrazu oraz pomnik przyrody ożywionej. Na terenie gminy Bobrowniki położone są następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej;
- Obszar sieci Natura 2000 Cyprianka PLH040013
- Obszar sieci Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039
- Obszar sieci Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003
- Użytek ekologiczny Zbiornik Wodny Winduga I oraz Zbiornik Wodny Winduga II
- Pomnik przyrody – dąb szypułkowy [dz. ewid 6 obręb Stary Bógpomóż].

Ponadto, przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne, także rangi krajowej należące do Korytarza Północno-Centralnego (KPnC) :

- Dolina Dolnej Wisły GKpnC-10B
- Lasy Czernikowskie GKpnC-12A

co ma związek przede wszystkim z obecnością rozległych kompleksów leśnych wyznaczających szlaki migracji dużych ssaków i ornitofauny..

Obecne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki zapewnia ochroną obszarów najbardziej wartościowych przyrodniczo, wymaga zwiększonej uwagi inwestorów i ograniczenie presji ze strony planowanego zainwestowania, co między innymi wynika z przepisów prawnych. Zastąpienie Studium przez Plan Ogólny jest krokiem formalnym związanym z dostosowaniem najważniejszego dokumentu planistycznego do wymagań prawnych, jednakże pod względem ustaleń planistycznych, przeznaczenia poszczególnych stref i dopuszczalnych form zagospodarowania, mamy do czynienia z daleko idącą kontynuacją dotychczas obowiązujących zapisów.

XV. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń *Planu Ogólnego*, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami *Planu Ogólnego*.

W związku z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uchwaloną dnia 7 lipca 2023 r. o Plan Ogólny zastąpił liczące ponad 25 lat Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki zostało uchwalone uchwałą nr IV/25/99 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 25 lutego 1999 r. (z późniejszymi zmianami).

Celem wprowadzenia do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nowego aktu pod nazwą „plan ogólny” była konieczność uporządkowania przestrzeni geograficznej poprzez zwiększenie kontroli nad wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy, a tym samym zlikwidowanie przeznaczania nadmiernej ilości terenów pod zabudowę i wyeliminowanie chaosu urbanistycznego. Plan Ogólny określa:

- strefy planistyczne,
- gminne standardy urbanistyczne,
- obszary uzupełnienia zabudowy,
- obszary zabudowy śródmiejskiej,
- ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska naturalnego i inne.

Głównym celem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy jest poprawa jakości życia mieszkańców. Osiągnięcie tego celu zależy będzie od wykorzystania rezerw i potencjału rozwojowego tkwiących w istniejącym zagospodarowaniu, w walorach środowiska przyrodniczego i kulturowego, a w szczególności w położeniu geograficznym i powiązaniach komunikacyjnych.

Wyliczone zapotrzebowanie na nową zabudowę, wynosi 1 000 mieszkańców, co wynika z jednoczesnego wzrostu przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na 1 mieszkańca do 40.0 m.kw. oraz spadku liczby mieszkańców gminy w perspektywie 20 lat (do 2 369 mieszkańców z 2 977 w roku 2023).

W Planie Ogólnym dokonano tylko niezbędnych korekt w układzie stref planistycznych, nie wprowadzając zasadniczych zmian ani dużych zwartych, nowych terenów inwestycyjnych. Poza obszarami wskazanymi w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobrowniki.

Projekt Planu Ogólnego podtrzymuje dotychczasowe zapisy tworzące warunki do ograniczenia lub eliminacji części z negatywnych skutków planowanych zmian. Ich realizacja i ostateczny wpływ na środowisko przyrodnicze powinny być szczegółowo regulowane na etapie planów miejscowych oraz konkretnych decyzji administracyjnych wydawanych w oparciu o te dokumenty z zastosowaniem regulacji wynikających z przepisów dotyczących ochrony przyrody i środowiska.

ZAŁĄCZNIK

Jarosław Osiadacz, dr inż.
ul. Na Polance 12d/5
51-109 Wrocław

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Jarosław Osiadacz, oświadczam, iż:

- Ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku nauk technicznych z dyscypliny biotechnologia (1993, Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Politechnika Wrocławska);
- Ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia doktoranckie w specjalności chemia organiczna (1998, Wydział Chemiczny, Politechnika Wrocławska);
- Posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (od 2009 r.);
- Brałem udział w przygotowaniu więcej niż 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (ponad 100 Raportów).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wrocław, 2025-09-22

Jarosław Osiadacz (-)